

Frančiškov prijatelj

Cerkev in družba

2
2022

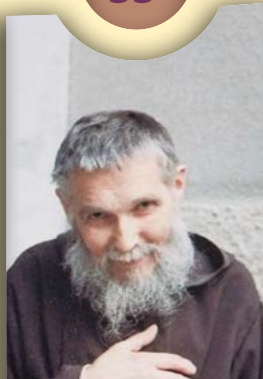

14

17

33

39

UVODNIK.....	3	MOZAIK.....	19
Pojdite po vsem svetu		MOLITVENA NAVEZA	24
BOŽJA BESEDA	4	DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA	29
OB IZVIRU	5	Hodil bom v luči tvoje podobe	
Jezus nekdaj, Jezus danes		Iz KAPUCINSKEGA SVETA.....	31
OB SVETEM PISMU	6	Iz FRANČIŠKOVH REVIJ.....	34
Oznanjati Božje kraljestvo		BRAT KAPUCIN.....	36
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA.....	7	Brat Ante Logara	
Povejmo odločno, povejmo na glas...		MED UBOGIMI.....	37
TEMA: CERKEV IN DRUŽBA.....	8	Obletnica rojstva za nebesa brata Cecilija	
Cerkev in družba		NOVI SVETNIKI	39
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS	13	Armida Barelli	
Raduha (2062 m)		KNJIGA	40
INTERVJU Z BR. BERNARDOM JAUKOM.....	14	DOCAT	
Ja! Bernard tukaj...		FILM	41
ZNAMENJE ČASA.....	16	Batman (The Batman 2022)	
Ne bojmo se!		OBVESTILA.....	41
POKLICAL SI ME.....	17	ALI VEŠ	42
On je skala in ne jaz		UJETO V OBJEKTIV	43
FO IN FRAMA.....	18		
Festival Frančiškovih otrok			

Pojdite po vsem svetu

Jezusovi učenci so kar nekajkrat spraševali, kdo je najbolj pomemben? Dali so se pozanimati, kdo bo v nebeškem kraljestvu sedel na levi in kdo na desni strani Najvišjega. Niso še pravilno razumeli, kaj pomeni biti z Jezusom in zakaj je prav on prišel na ta svet. Toda Jezus jim je počasi odpiral oči, da so lahko spoznavali tisto, česar človeška logika in razum ne moreta dojeti.

Ko so doživeli najiskrenejši odnos z Jezusom in ko so bili v njegovi šoli, jih je Jezus poslal oznanjat. Po dva in dva, da bi tako drug drugemu bili opora. Nekaj let nazaj smo v Cerkvi obhajali leto sv. Pavla, ko smo še bolj spoznavali veličino in pogum tega apostola. Moč je prejel on in jo prejemajo danes vsi tisti, ki zapustijo vse in gredo v znano ali pa neznano in oznanjajo veselo novico odrešenja. Včasih je med znanimi še težje oznanjati, saj se hitro najdejo besede: »Ali iz Nazareta lahko pride kaj dobrega«? (prim. Jn 1,46)

Prvi kristjani so bili kot luč in sol. Dovolj je malo in že nastane svetloba in hrana dobi svoj okus. Najbrž je pri koncu doba, ko smo kristjani bili v večini in smo živeli po tradiciji. Ker se je vedno tako živelo in delalo, bomo tudi sedaj. Danes želimo premisliti svoja dejanja in početi tisto, za kar smo prepričani da je prav in bo dajalo svoje sadove.

Tudi Cerkev mora biti v današnji družbi luč in sol. Tisto malo mora prekvasiti družbo in

ji dati okus, da ima človek nekaj več, kot pa samo jed in pijačo.

Vedno bolj spoznavam, kako je to razumel sv. Frančišek Asiški, ko je doživel spreobrnjenje. Kristusa je želel prinašati vsakemu človeku in vsemu stvarstvu. Zanj so ljudje bili dobri. Tudi tisti, ki so kdaj pokazali zobe ali pa celo ubijali. Tudi k njim je šel in se z njimi pogovarjal o Bogu. Ni prepričeval, ne spreobračal, ampak se pogovarjal. Zato ga je lahko vsak sprejel.

Tudi papež Frančišek nosi v sebi to prepričanje in ga udejanja. Frančišek današnjega časa, ki želi pokazati, da si Cerkev prizadeva za bratstvo, ohranitev stvarstva in upanje. Za vse tisto, kar je v naši družbi in v svetu pogosto poteptano, zavrženo in za mnoge nemogoče.

Biti s Kristusom, potopljen v njega. Učiti se od njega in biti odprt: »Gospod, kaj želiš, da storim«? Verjetno bomo tudi mi dobili odgovor, naj gremo in popravimo njegovo Cerkev in družbo. Ne bomo na prvih straneh časopisov in družbenih omrežij, ampak veliki v nebeškem kraljestvu, ker smo uresničili Jezusovo željo, da bi ga vsi spoznali in živeli kot bratje in sestre.

Velikokrat doživljam, da lahko verni s svojo ponižnostjo in preprostostjo povsod prinašamo luč in sol in da znajo drugi to še kako ceniti.

Naj nam vsebina te številke Frančiškovega prijatelja pomaga, da bomo Kristusa oznanjali tukaj in sedaj.

br. Vlado Kolenko

**»Ko se bom vračal domov, se bom oddahnil pri njej,
saj njena družba ne povzroča tesnobe, z njo živeti ni mučno,
marveč veselo in osrečujoče.«**

Mdr 8,16

Jezus nekdanj, Jezus danes

Umetniki s(m)o vedno imeli veliko (preveč) svobode, ko so skozi zgodovino upodabljali Jezusa. V naših predstavah imamo – priznajmo – dolgolasega, neobritega belca, ki, oblečen v belo tuniko in nepraktično ovit v neko barvasto rjuho, lahkotno stopa po razbeljenem kamnu neke bližnje-vzhodne, polpuščavske pokrajine, ali pa po jezeru, ki so ga imeli za morje, med tipi, ki so podobno, smo malo bolj brezbarvno, oblečeni kot on. Še huje! Iz otroštva se spomnim tistega rdečega kratkega Svetega pisma s slikami. Mislim, da je ni bilo krščanske hiše pri nas, ki ne bi hranila kopije. Izbrane zgodbe bogate barvne ilustracije... Abraham, ko dviguje mišičasto roko nad fantička, Noetov plovni ZOO projekt, prst, ki piše po steni, pa tisto grozljivo veliko grozdje obljubljenе dežele, pa Absolom na drevesu... in seveda Jezus, zanimivo, blond in z modrimi očmi. Tega nikoli prej nisem problematiziral, niti zdaj nočem, ampak zdaj bolj razumem zakaj je tako bilo.

Ko smo sredi prejšnjega stoletja končno srečali brata Frančiška v vsej njegovi bedi in trpljenju, ko je začelo odpadati večstoletno listje »njegovih« Rožic in smo prvič začeli kritično prebirati njegova besedila in življenjepise in se čuditi, so nekateri mrzlično iskali tudi njegovo pravo obličje. Prepoznali so ga v znani Cimabujevi modri upodobitvi na pre-

stolu sedeče Matere Božje v spodnji baziliki in na njeni levici skoraj smejoč se Frančišek, nizkorasli neobritež s prikupno štrlečimi ušesi in ranami po vseh okončinah. To naj bi bila Frančiškova najbolj pristna in živa upodobitev.

Za Jezusa kaj podobnega verjetno ni

mogoče najti, ker se je Njegov nauk najprej širil med Judi, ki pa so upodobitve Boga smatrali kot skrajno bogokletje. Prvo in najstarejšo upodobitev – neposredno, ne neke podobe dobrega pastirja – Jezusa samega najdemo v Rimu, v podobi blasfemičnega grafita, datiranega ok. leta 200. Predstavlja križanega moškega

z oslovsko glavo in nekega Alexamenosa, ki časti (svoje) boga. To je namreč naslov. Jasno je, da gre za posmehovanje, poniževanje skupine ljudi, ki so od vedno bili – pa čeprav zgledni državljani, poznani po tem, da se ljubijo med seboj, dajali cesarju, kar mu pripada – trn v peti vsaki oblasti. Kadar pa ni bilo tako, kadar niso bili trn, sol, luč, kvas, jih pa pač ni bilo. Potopljeni v družbo lahkotnega življenja in češčenja vsega kar ni Gospod. Ko Cerkev ni preganjanja, se moramo resno vprašati, kaj delamo narobe.

Kristjani smo skozi zgodovino vedno bili del družbe, potopljeni v domačo kulturo, a nikoli čisto del nje. Naša domovina je v nebesih in samo nebeška družba naš resnični dom. Naj nam pri iskanju prave poti pomaga sv. Frančišek, ki ljubi Cerkev in ljubi družbo, ker oboje sestavljata skupina ubogih, grešnih, a od Gospoda ljubljenih bratov in sester. Koliko pa je Cerkev kraj počitka, neutesnjenosti, veselja in sreče, pa je odvisno tudi od naju.

br. Luka Modic

Oznanjati Božje kraljestvo

Kdor govori z darom jezika, izgrajuje sam sebe, kdor pa prerokuje, gradi Cerkev (1 Kor 14,4)

Cerkev smo ljudje, ki nas Bog sklicuje in zbira z vseh koncev sveta, da bi sestavljali zbor tistih, ki po veri in krstu postanemo Božji otroci, Kristusovi udje in tempelj Svetega Duha. (KKC)

Prav te dni bi lahko rekli, da obhajamo rojstni dan Cerkve, saj se označuje binkoštni dan za dan, ko se je s prihodom Svetega Duha, ki ga je poslal Jezus Kristus kot obljubo svojim učencem (in vsem nam, seveda) o svoji stalni prisotnosti med njimi/nami, oblikovala skupnost, ki je enodušno vztrajala v molitvi in lomljenju kruha (Apd 2,1–13).

Vendar je gledano dolgoročno, kar je z Božjega vidika nujno, Cerkev veliko starejša. V Stari zavezi je govora o izvoljenem Božjem ljudstvu (Jer 32,38), v Novi zavezi pa govorimo o Kristusovem skrivnostnem telesu (1 Kor 12,27), živi Božji hiši kot stebru in opori resnice (Apd 1 Tim 3,15).

Vendar smo v vsakem primeru Cerkev ljudje, ki se povezujemo v to skupnost in ki živimo znotraj družbe, ki je do nas lahko nevtralna, pozitivna ali celo negativna. Pri branju Svetega pisma lahko na več mestih opazimo, da je izvoljeno ljudstvo s svojo vero v enega Boga

izjema v tedanji družbi in zaradi tega je težje razumljeno, mnogokrat celo videno kot grožnja, ki jo je potrebno premagati (egiptovska sužnost, babilonsko izgnanstvo). Potem pride na prizorišče Jezus Kristus in z njim prvi kristjani, ki so od teh istih, prej preganjanih vernikov, zatirani in preganjeni kot grožnja in zlo (Apostolska dela).

To je ena stran tega, da je Cerkev nekaj posebnega v svojem času in prostoru. Ker ima Cerkev svoj izvor in dovršitev v večnem Božjem načrtu (KKC), je močan magnet za ljudi, ki ta Božji načrt zaslutijo in želijo biti del le-tega. Tako so Apostolska dela in pisma apostolov polna pričevanj o tem, kako se nauk o Jezusu Kristusu širi preko vseh znanih meja tistega časa in se širi tudi danes po mnogih misijonarjih, ki dajo svoje življenje na razpolago, da bi lahko bili vsi ljudje deležni tega veselja ob spoznanju, da nas Bog ljubi.

Vsakdo izmed nas je poklican, da kot član Cerkve, oznanja Božje kraljestvo, ki ga je začel Jezus Kristus. Smo v ti. sinodalnem času in prav Cerkev, torej mi, kristjani, smo poklicani, da delamo za edinstvo vsega človeštva, saj nas Bog hoče posvečevati in zveličati vse. Kot kristjani in člani skrivnostnega Jezusovega telesa moramo delati za dobro vseh.

Že od začetka smo poklicani, da smo znotraj te družbe in da v njej delujemo tako, kot je že od vsega začetka načrtovano. Samo tako smo lahko kot del Cerkve izpolnjeni.

Lea Bric

Povejmo odločno, povejmo na glas...

... Prihodnost sveta je odvisna od nas ...» se začenja refren pesmi slovenske popevke izpred nekaj let. Vabim vas, da v celoti poslušate pesem Povejmo naglas, ki jo izvajata naša pevca Tina Gačnik – Tiana in Alex Volasko. V pesmi so izpostavljene tematike in družbene dileme, ki so vsak dan bolj pereče in nas kličejo k aktivnemu udejstvovanju v družbi.

Vodilo in konstitucije Františkovega svetnega reda so tako rekoč prežete s člani, ki govorijo ravno o vključevanju in aktivnosti kristjanov v družbi. Začenši kar s četrtem členom v vodilu: »Vodilo in življenje Františkovih bratov in sester v svetu je: izpolnjevati evangelij našega Gospoda Jezusa Kristusa po zgledu svetega Františka Asiškega, ki ga je Kristus navdihoval in mu bil središče življenja z Bogom in ljudmi... Františkovi bratje in sestre v svetu naj si prizadevajo, da bodo pogosto prebirali evangelij, ko prehajajo od evangelija v življenje in iz življenja k evangeliju.« Kar lepo opiše, da moramo na vseh ravneh našega življenja izhajati iz evangelija.

Če nadaljujemo s členom deset: »Združeni z Jezusovo odrešilno pokorščino, ki je svojo voljo izročil v Očetove roke, naj zvesto izpolnjujejo svoje poklicne dolžnosti v raznih življenjskih okoliščinah. Posnemajo naj Kristusa, ubogega in križanega, in naj pričajo zanj tudi v težavah in preganjanju.« Naj nam ne bo težko se izpostaviti za vrednote v katere verjamemo. Naj nas ne bo strah tuzemskega, saj to mine, Oče, ki je v nebesih pa bo obstal vekomaj in sam je rekel: Toda povem vam:

Vsakega, kdor mene prizna pred ljudmi, bo tudi Sin človekov priznal pred božjimi angeli; kdor pa me zataji pred ljudmi, bo zatajen pred božjimi angeli.«

Svet drvi po cesti umiranja vrednot. Bodimo tisti, ki bomo stopili na zavore in poskušali obrniti naše vozilo na pot življenja pravičnosti in miru.

Sveti František in Sveta Klara sta doume-la veličino, ki nam jo prinaša večnost in sta vztrajno in odločno premagovala skušnjave, ki jih je prinašal vsakdan. Naj nam bosta zgled in vodilo. In tako vztrajajmo tudi v molitvi saj: »Vse zmorem v Njem, ki mi daje moč.« (Flp 4,13).

In ne pozabimo: »Jezus na kliče, bodimo njegove priče. Premagajmo strah in sprožimo plaz. Naj ne bo nam vseeno. Molk je poraz!«

Mojca Špende

TEDEN BRATSTVA ZA MLADE

KAJ: preprosto krščansko življenje v druženju, molitvi, pogovoru in izletih v neokrnjeni naravi

KJE: Log pod Mangartom

KDAJ: 7. – 14. avgust 2022

KDO: mladi do 30 let.

ORGANIZIRAJO : bratje kapucini, sestre FMM, františkova mladina

CENA: 140 €

Več informacij in prijave: : kapucini.si/log

Cerkev in družba

Letošnje osrednje teme posameznih številk Frančiškovega prijatelja so povezane s sinodalnim dogajanjem, ki se je začelo lanskega oktobra in se bo zaključilo s škofovsko sinodo v Rimu leta 2023. Več o sinodi in njenem poteku lahko preberete na spletnih straneh Katoliške cerkve.

Med desetimi jedrnimi temami, ki so bile pripravljene za škofijsko posvetovalno fazo sinode (ta se končuje v tem času), je tudi dialog v Cerkvi in družbi. Cerkev in družba ter dialog v njiju tako tvorijo rdečo nit te številke.

Pri opisu teme je v Pripravljalnem dokumentu sinode zapisano:

Dialog je pot vztrajnosti, ki vključuje tudi tišino in trpljenje, ki pa je sposobna zbrati izkušnje oseb in ljudi. Kateri so kraji in načini dialoga v naši krajevni Cerkvi? Kako se lotemo razhajanj v viziji, konfliktov in težav? Kako spodbujamo sodelovanje s sosednjimi škofijami, z redovnimi skupnostmi in med njimi na našem območju, z laičnimi združenji in gibanji ter med njimi itd.? Kakšne izkušnje v dialogu in skupnem prizadevanju imamo z verniki drugih religij in z neverniki? Kako se Cerkev pogovarja in uči od drugih družbenih sektorjev: sveta politike, ekonomije, kulture, civilne družbe, revnih ...?

Področje, ki zajema Cerkev in družbo ter odnose med njima, je seveda precej obširno, tako da se ga bomo samo dotaknili. Iskanje nadaljnjih odgovorov pa je kasneje prepuščeno vsakemu posamezniku.

Cerkev

Ustavimo se najprej o samih pojmi, kot to navadno naredimo v začetku. Slovenska beseda cerkev, nemška beseda die Kirche

ali angleška beseda church imajo isti izvor iz stare grške besede. V slovenščini, če jo pišemo z malo začetnico, gre za izraz za stavbo, v kateri poteka krščansko bogoslužje, hkrati pa je (pisana z veliko) tudi beseda za skupnost pripadnikov posameznih krščanskih veroizpovedi.

Besedo cerkev so si Slovani sposodili od Gotov oziroma od govorcev zgodnje germanščine, ki so od pokristjanjevanja naprej uporabljali za prostor bogoslužja besedo kiriko (tudi kirika, kirka ali kirko).

Tako kot v številnih slovanskih jezikih se je gotski izraz za cerkev malce spremenjen uveljavil tudi v nemščini (die Kirche), nizozemščini (kerk), švedščini (kyrka), islandščini (kirkja), norveščini (kyrkje), danščini (kirke) in frizijščini (tsjerke). Od germanskih sosedov so si besedo sposodili tudi Finci (kirkko) in Estonci (kirik).

Angleži so nekdaj cerkvi rekli kirk (ta starinski izraz še vedno uporabljajo Škoti), iz te besede pa se je razvila tudi sodobna angleška beseda za cerkev – church.

Beseda kiriko pa izvirno ni gotskega izvora, ampak so jo Goti prevzeli od Grkov. Ti so za stavbo krščanskega bogoslužja tudi uporabljali izraz kyriakondoma, kar pomeni Gospodova hiša. Grška beseda kyrios pomeni vladar, gospod. Pridevnik kyriakon torej pomeni Gospodov.

Če se je v germanskih in večini slovanskih jezikov udomačil izraz, ki izvira iz grške besede kyriakon, pa sodobni Grki, Albanci ter romanško in keltsko govoreči narodi uporabljajo za cerkev izraz, ki prav tako izvira iz grščine, in sicer iz starogrške besede ekklesia. Ta beseda se kar 114-krat pojavlja v Novi zavezi, ki je zapisana v grščini. Dobesedni prevod te besede v slovenščino bi se glasil "sklicati skupaj" ali "zbrati skupaj". Ekklesia, v latinščini ecclesia, je torej zbrana skupnost oziroma zbrano ljudstvo.

Sodobni Grki tako cerkvi rečejo ekklesia, Italijani chiesa, Francozi église, Španci iglesia, Portugalci igreja, Katalonci església in Albanci kishë. V škotski gelščini se cerkvi reče eaglais, v valižanščini pa eglwys.

Trije zahodnoslovanski narodi, Poljaki, Čehi in Slovaki, za cerkev najpogosteje uporabljajo izraze, ki izvirajo iz latinske besede castellum, kar izvirno pomeni majhna utrdba ali stolp. Čehi tako cerkvi rečejo kostel, Slovaki kostol in Poljaki kościół. Nekaj posebnega pa so Madžari, ki cerkvi rečejo templom. Beseda izvira iz latinske besede templum, kar pomeni stavba za bogoslužje. Iz besede templum izvira tudi naša sposojenka tempelj.

V romunščini se cerkvi reče biserica. Na prvi pogled bi rekli, da je izraz povezan z biseri, a temu ni tako. Izraz v resnici izvira iz grške besede basilike. To je pridevnik, ki pomeni kraljevski. Basileos je grška beseda za kralja oziroma vladarja. Latinščina je grško besedo basilike prevzela kot basilica.

Bazilika je sicer v Katoliški cerkvi naziv, ki ga prejme neka cerkev zaradi svojega posebnega liturgičnega in pastoralnega pomena.

Družba

Kaj pa beseda družba?

Gre za sociološki pojem, ki ga uporabljamo, ko mislimo na veliko število ljudi, ki so

s pomočjo kompleksnih povezav združeni v številne naravne ali umetne skupine. Družbene skupine pa sestavljajo ljudje različnih ras, narodnosti, prepričanj, socialnih položajev ...

Vsak posameznik je z vključevanjem v različne skupine del družbe kot celote, torej posameznik se ne vključuje v družbo kot del ene družbene skupine ampak kot del različnih družbenih skupin in organizacij. Posameznik je tako neposredno član neke družbe kot občan, državljan, šolar, član svoje družine, delavec v nekem podjetju in kot član številnih drugih organizacij in družbenih skupin. Med njimi je tudi Cerkev.

Ljudje pogosto veliko zahtevamo od družbe, vendar se moramo zavedati, da smo dejansko vsi del družbe, torej vsi se moramo potruditi za izpolnitev pričakovanj in zahtev, ki jih postavljamo družbi. Res pa je, da zaradi velikega števila ljudi, posameznik težko in zelo redko vpliva na spremembe in razvoj v družbi, zato imamo določene družbene voditelje. Voditelji pa lahko vplivajo na razvoj posameznih skupin in s tem tudi na razvoj družbe, imajo pa tudi določene dolžnosti do množice ljudi, ki so vključene v posamezne skupine.

Najpomembnejša in najmočnejša družbena skupina je država, zato jo mnogi pojmujejo kot družbo. Vendar država kljub njeni kompleksni sestavi ni družba kot celota ampak predstavlja le del družbe, kakor so tudi razne druge organizacije del družbe kot celote.

Družbeno življenje dejansko poteka v naravno ali umetno ustvarjenih skupinah. Posameznik pa z vključevanjem v te skupine sprejema pravila in vrednote skupine v kateri je vključen, s tem pa tudi ravna drugače kakor bi ravnal kot posameznik, neodvisen od družbenih interakcij.

Cerkev in družba

Cerkev kot organizacija je prav tako del družbe, čeprav se zaveda svojega posebnega pomena, ko je po eni strani »v svetu«, hkrati pa ni »od sveta«.

Skozi zgodovino in preko čiščenja pojma, kaj Cerkev je in kakšno nalogo ima v družbi, se je njena vloga spreminjala.

Ko je leta 313 dobila popolno svobodo, je pridobila tudi politični vpliv. Ob tem pa je njeno prvotno poslanstvo, oznanjevanje Božje ljubezni in graditev občestva sester in bratov v Kristusovem telesu, stopilo nekoliko v ozadje. V nekaterih obdobjih zgodovine je bila povsem zlepljena z državo in se njene ambicije bile predvsem politične, pet drugih se je poskušala tega otresti.

V politični praksi je naslanjanje na versko avtoriteto pogosta sestavina utrjevanja oblasti. Vero ponekod nadomesti ideološka opora, na primer fašizem ali rasizem. Takemu vladanju se reče teokracija. Med sodobnimi državami najdemo teokratsko vladavino v muslimanskih deželah (Iran, Afganistan pod talibansko oblastjo), če ne štejemo Vatikana. Vatikan sicer vodi verski poglavar, papež, vendar je v sedanjih razmerah delovanje vatikanske kurije usmerjeno bolj v vodenje svetovne Rimskokatoliške cerkve, kot v upravljanje drobcene države. Vzorcem teokratske države je ustrezala zgodovinska Papeška država. V obdobju fevdalizma, pred uveljavitvijo nacionalnih držav, so nekatere škofije obvladovala ve-

like posesti, na katerih so škofje bili tudi posvetni oblastniki.

Nasprotje teokracije, ločitev vere in države, kot politična doktrina, je bilo v praksi uveljavljeno že v klasičnih velikih osvajalnih državah z več narodi (Rimsko cesarstvo, Mongolsko cesarstvo ...).

Zdi pa se, da je Cerkev od drugega vatičanskega koncila dalje (1962 – 1965) odstopila od neposrednega političnega delovanja, kar jo zopet umestilo na mesto njenega prvotnega poslanstva. Poslanstvo Cerkve je namreč v združevanju različnih pogledov na svet in ne v postavljanju za določeno politično skupino.

V zahodnih demokracijah, kjer imajo že dolgotrajno izkušnjo demokracije, se Cerkev ne identificira z določeno politično opcijo, ampak deluje evangeljsko. Na prvo mesto postavlja človekovo odrešenje, v občestvu bratov in sester v Jezusu Kristusu, ne glede na to, v katero politično ali drugo človeško skupino se ta uvršča.

Ločitev Cerkve in države

Izraz »ločitev Cerkve in države« ima zelo obremenjeno zgodovino in je nastal v zelo posebnem in značilnem francoskem političnem okolju. 9. decembra 1905 so v Franciji sprejeli Zakon o ločitvi Cerkva in države, ki je eden od stebrov politične ureditve francoske III. republike in je postal vzor mnogim nasprotnikom Cerkve. Istega meseca istega

leta je tudi Lenin zahteval popolno ločitev Cerkve od države.

Od francoske revolucije naprej, vse 19. stoletje, zaradi napetih odnosov med liberalnimi republikanci in monarhističnimi katoličani, velja za napeto obdobje. Republikanci so bili prepričani, da je za ohranitev republike nujno, da Cerkev in veri vzamejo vsakršno vlogo v javnosti. Tudi naši politiki so v času komunizma menili, da je pojavljanje vere v javnem, političnem življenju nedopustno.

Po prvi svetovni vojni je Francija v veliki meri ublažila ločitev, ki jo je uzakonila leta 1905. Tako kot Francija danes ni več enaka Franciji leta 1905, tako tudi ločitev države in Cerkve danes ni več enaka kot v preteklosti. Dejstvo je, da kot demokratična država, ki spoštuje pravico do verske svobode, ne moremo razmišljati o popolni ločitvi Cerkve in države.

V skladu s 7. členom Ustave Republike Slovenije je tudi pri nas Cerkev ločena od države. Načelo ločitve ni sporno in ga Cerkev sprejema, saj opredeljuje predvsem razmejitve pristojnosti dveh avtonomnih pravnih subjektov, ki zaradi skupnega dobrega v skladu z evropsko prakso izvajanja verske svobode sodelujeta na področjih skupnega interesa. Člani Katoliške Cerkve so hkrati tudi državljani Republike Slovenije, zato je sodelovanje omenjenih pravnih subjektov v demokraciji logično in smiselno.

Cerkev in njeni verniki, kar vključuje tudi cerkvene dostojanstvenike, so del civilne družbe in kot take jih tarejo iste skrbi kot vse druge državljane in se imajo pravico izrekati o stvareh, ki se tičejo vseh.

Obstajajo področja, v katera morata posegati tako Cerkev kot država z vidika njunih lastnih pristojnosti in namenskosti (t.i. mešane zadeve), kot npr. vzgoja, zakon, družbeno komuniciranje, oskrba pomoči potrebnih. V teh zadevah je še posebej potrebno sodelovanje, da bi vsaka stran mogla izpolnjevati svoje poslanstvo, ne da bi jo druga pri tem ovirala.

Delovanje in obnašanje vernikov v odnosu do družbe opredeljuje družbeni nauk Cerkve. Gre za področje vedenja, ki ga je razvila Katoliška cerkev glede človekovega dostojanstva in skupnega dobrega v družbi. Zadeva teme, kot so socialna pravičnost, vloga države, družbeno organiziranje, blaginja in varstvo okolja.

Na splošno velja, da so bili temelji tega področja določeni z okrožnico Rerum Novarum papeža Leona XIII. leta 1891, ki je zagovarjala prerazporejanje bogastva (distributizem), obsodila pa tako kapitalizem kot socializem. Korenine cerkvene socialne pa so v spisih katoliških mislecev - Tomaža Akvinskega, Svetega Avguština in končno v vsebini Svetega pisma.

Za mlade je družbeni nauk strnjen v knjigi DOCAT, ki se jo splača prebrati in je predstavljena tudi v tej številki Frančiškovega prijatelja. V njem je papež Frančišek povzel tudi odnos Cerkve in družbe: »*Želim si milijon mladih kristjanov, ja, najboljše eno celo generacijo, ki bodo za svoje sodobnike »družbeni nauk na dveh nogah«. Kaj drugega ne bo spremenilo sveta kot ljudje, ki so se z Jezusom zanj zastavili, ki bodo šli z njim na obrobja in v sredino umazanije.*

Pojdite tudi v politiko in se borite za pravičnost in za človeško dostojanstvo prav za najbolj revne. Vsi vi ste Cerkev. Poskrbite, da se bo ta Cerkev preobražala, da bo živa, da se bo pustila izzvati kriku brezpravnih, rotenju trpečih v stiskah in tistim, za katere nihče ne skrbi. Spustite se v gibanje. Če boste mnogi skupaj delali, potem bo na svetu bolje in ljudje bodo čutili, da po vas deluje Božji Duh. In morda boste potem vi kot bakle, ki bodo tem ljudem osvetlile pot k Bogu. S tem vam izročam to sijajno knjižico, da bi v vas zanetila ogenj. Vsak dan molim za vas. Molite tudi vi zame!«

Po različnih virih povzela Fani Pečar

Raduha (2062 m)

Raduha je zelo hvaležen dvatisočak za začetek poletne sezone dvatisočakov in primeren vrh za tiste, ki bi radi osvojili svoj prvi dvatisočak. Za to ima naslednje značilnosti: možnost visokega izhodišča, nezahtevna pot, dve koči ob njenem vznožju, prostran travnat vrh, na katerem smo nagrajeni tudi s čudovitimi razgledi.

Je najbolj vzhodni dvatisočak Kamniško – Savinjskih Alp in se dviga nad dolino Savinje, nad Lučami in Solčavo. V njeni neposredni bližini je tudi gora Olševa (1929 m), ki je znana predvsem po Potočki zijalki – več kot 100 m dolgi in do 40 m široki kraški jami, kjer so odkrili staro – kamenodobno prebivališče človeka izpred 40.000 let, pa tudi živalske ostanke različnih vrst, tudi jamskega medveda. Z vrha občudujemo razglede na Robanov kot, ki leži neposredno pod nami, Solčavo, Olševo, Zgornjo Savinjsko dolino in na verigo Kamniško Savinjskih Alp – najbolj izstopata Ojstrica (2350 m) in Dleskovška planota z Velikim vrhom (2110 m) in Veliko Zelenico (2114 m).

Posebna znamenitost Raduhe je Snežna jama v njenih južnih pobočjih, ki je najvišje ležeča turistična jama v Sloveniji, na nadmorski višini cca 1550 m. V več kot kilometer dolgem jamskem sistemu so našli tudi okostje jamskega medveda. Poleti (julij, avgust) je voden organiziran ogled po jami v rednih terminih.

Za prvo možnost vzpona predlagam prav izhodišče pri parkirišču pri snežni jami. Pred nami bo lahka krožna tura, kjer se čez planino Arta zagrizemo v robno pobočje Raduhe, kjer se strmo vzpenjamo in uživamo v razgledih in gorskem cvetju, dokler ne preidemo na vršna pobočja in po slabih dveh urah hoje dosežemo Raduhin travnat vrh. Sestopimo proti poti čez Durce in ob ustreznem odcepu skozi obilno ruševje do kočice na Loki. Na planini Loki je postavljena tudi kapelica Sv. Križa. Do izhodišča moramo najti še pečno pot proti planini Arta, ki je že povsem v bližini našega izhodišča.

Za tiste, ki bi želeli več, pa Raduha ponuja tudi pravo plezalno pot po severni steni, ki tehnično ni zahtevna, a kot na vseh plezalnih poteh potrebujemo ustrezno opremo (čelado in samovarovalni komplet). V tem primeru nam je izhodišče kmetija Bukovnik, najvišje ležeča slovenska kmetija, do katere se pripeljemo lahko z avtom iz Solčave. Po dobre pol ure hoje smo pri koči na Grohatu, od koder vidimo povsem drugačen obraz Raduhe kot z južne strani: njene mogočne skalnate severne stene. Ko se povzpnejo povsem do stene, imamo odcep za plezalno pot proti desni, ki nas po razgibanem in občasno tudi izposta-

vljenem (ni za vrtoglave!) terenu pelje proti vrhu. Izstop poti je v neposredni bližini vrha in kar prehitro mine. Po uživanju na vrhu, kjer lahko poležavamo na mnogih travah in krmi-mo vedno lačne kavke, izberemo za sestop pot čez Durce, da tudi to možnost zaključimo s krožno potjo.

Tako sam vrh Raduhe kot Koči na Loki in na Grohatu so del Slovenske planinske poti, zato je Raduha zanimiva tudi za tiste, ki jih za obisk vrhov motivira zbiranje žigov.

Pot z južne strani

Izhodišče: Snežna jama

Višinska razlika po poti: 560 m

Vzpon: 2 uri

Sestop: 2 uri

Zahtevnost: lahka pot

Pot z s severne strani

Izhodišče: kmetija Bukovnik

Višinska razlika po poti: 755 m

Vzpon: 2 uri in pol

Sestop: 2 uri

Zahtevnost: zelo zahtevna pot

Ja! Bernard tukaj...

Brat Bernard, povej mi kaj o svojem otroštvu, od kod prihajaš, o tvoji družini, bratih in sestrah...

Rodil sem se 19. decembra 1936 v Serdici, v Prekmurju. Naša vas leži ob avstrijski meji. V sosednjih vaseh je živela nemška manjšina. Doma smo govorili nemško in tudi prva dva razreda sem zaključil v „nemški šoli“.

Oče Janez Jauk je bil dvakrat poročen. S prvo ženo je imel 9 otrok, od teh so štirje umrli kot dojenčki. Moja mama je kot mlado dekle prišla v to hišo brez matere, ki je umrla na porodu. Prevzela je skrb za otroke in se nato poročila, ker so jo otroci iz prvega zakona vzljubili. Mama je rodila 11 otrok, trije so že kot dojenčki umrli.

Kdaj si pomislil, da boš postal to, kar si sedaj?

V prvih letih po vojni smo imeli verouk v šoli. Župnik Alojz Gabor je leta 1951 po končani šoli povabil mene in še dva učenca na pogovor o duhovnem poklicu. Pobudo za to je župniku dal p. Boleslav Polanski, kapucin iz Velike Polane, ki je takrat živel in deloval v Varaždinu. Tam so kapucini ustanovili interno gimnazijo za vse, ki smo se odzvali vabilu. Ko sem leta 1954 končal 6. razred gimnazije, sem začel noviciatsko leto pri kapucinih v Varaždinu. Po zaobljubah

sem obiskoval medškofijsko srednjo šolo v Zagrebu, po maturi teološko fakulteto v Zagrebu in zaključil študij na teološki fakulteti v Ljubljani. Po petih letih sem bil posvečen v du-

hovnika, novo mašo pa sem imel v župnijski cerkvi sv. Jurija v Prekmurju.

Kako so domači sprejeli tvojo odločitev?

Vedno sem bil vesel, da so mi starši dovolili, da se svobodno odločam. Ob odhodu v Varaždin so mi domači rekli, če bom spoznal, da nisem rojen za ta poklic, naj se kar vrnem.

Zakaj ravno h kapucinom?

Kapucinov prej nisem poznal. O svetem Frančišku nisem vedel nič. Da bi postal škofijski duhovnik, o tem nisem nikoli razmišljal. Ko sem bil dijak v Varaždinu, sem prvič spoznal kapucine od blizu. Bil sem navdušen nad njimi in pojavila se je želja in odločitev, da bom postal tudi sam kapucin.

Kaj te je pri sv. Frančišku najbolj navdušilo?

V prvi vrsti njegova preprostost, skromnost, predanost, pristen odnos do Jezusa, želja, da bi mu bil čimbolj podoben, njegov odnos do ljudi, zlasti tistih, ki so živeli na obrobju, zaničevani in zapuščeno od vseh.

Kateri kraji službovanja so ti najbolj ostali v spominu?

Najbolj mi je bilo všeč v Varaždinu. V vseh teh letih sem bil premeščen 16-krat. Imel sem tudi različne zadolžitve. Npr. v Zagrebu sem bil tajnik provinciala Ilirske province, p. Alojzija Novaka. Bil sem urednik glasila Folium. Kot član Slovenske province sem za 4 leta odšel v Osijek, kjer sem v Serafski srednji šoli poučeval latinščino, grščino in nemščino. Škof Kramberger me je določil še za prodekana in rednega spovednika v mariborskem bogoslovju. Sodeloval sem na ljudskih misijonih, pomagal v župnijah, itd. Skratka, bilo je zelo pestro.

Si kdaj obžaloval ali podvomil v svojo odločitev?

Obžaloval nikoli. Dvomi pa so se občasno pojavili, zlasti kadar ni šlo vse po načrtu, ko se je nakopičilo preveč težav in problemov hkrati. Pa tudi takrat, ko sem se malo zaljubil.

Kaj te je v življenju najbolj navdušilo?

Način življenja kapucinov, ki sem jih spoznal.

In kaj razočaralo?

Resno nikoli nič. So pa bila občasno manjša razočaranja.

Se spominjaš kakšnega posebnega dogodka, doživetja?

Ja, dva dogodka imata posebno mesto v mojem spominu.

Posebno doživetje zame je bilo, ko sem se na trgu pred baziliko sv. Petra udeležil razglasitve za blaženega našega p. Leopolda Mandiča. Drugo: ko sem leta 2014 prišel v Škofjo Loko, sem bil deležen tako toplega sprejema, da sem se počutil res sprejetega in domačega.

Kako poteka dan v samostanu?

Vstajamo zgodaj, trikrat dnevno imamo skupno molitev (zjutraj, opoldne in zvečer), vsak dan imamo dve sveti maši, ob nedeljah in praznikih 3 - 4 svete maše, občasno mašujemo tudi v nunski cerkvi, vsak dan pri Uršulinkah. Vedno smo na razpolago za sveto spoved ali samo pogovor. Seveda pa moramo opraviti tudi vsa druga - hišna dela, ki so potrebna v samostanu, vrtu, dvorišču, nega zelenice, obrezovanje drevja...

Kako je živeti v skupnosti?

Lepo in težko. V skupnosti živi več oseb, vsak ima svoj karakter, temperament, predstave o kakšni stvari, prioritete... Vsak bi drugače reševal probleme, drugače zastavil delo. Živeti skupaj, postati homogena skupina, bratje, prijatelji, to je umetnost. Zato je potrebno veliko dobre volje, tolerance, potrpljenja, empatije, usklajevanja mnenj, tudi odpuščanja. Pri vsem tem pa je najbolj pomembno, da se veliko pogovarjamo, sproti rešujemo in razčistimo probleme in

morebitna nesoglasja. **Če ni pripravljenosti, skupnost ne bo kraj odpuščanja.**

Nekaj časa si bil tudi pri kapucinih v Celovcu. Kako je prišlo do tega?

Leta 1997 sem dobil „sobotno leto“, ki sem ga preživel v kapucinskem samostanu v Celovcu. Z veseljem me je sprejel p. Alfons Kapp (po materi slovenskega rodu). Takrat je bila kapucinska cerkev spovedni center za vernike Celovca in okolice. V spovednici so se vsak dan zvrstili štirje duhovniki. V tem letu sem spovedal 3.971 ljudi. Spovedoval sem v nemškem in slovenskem jeziku. Po enem letu sem se vrnil v Maribor.

Kako so te sprejemali ljudje?

Vedno zelo pozitivno, tako v Sloveniji kot v Avstriji. Zelo je pomembno, da duhovnik zna poslušati. Večkrat sem doživel od neznanca v spovednici, da me je vprašal: „Me boste poslušali?“ V današnjem času, ko se vsem nekam mudi, ko vsi nekam hitijo, je čas, ki ti ga je nekdo pripravljen podariti, neprecenljiva vrednota. In večina zna to ceniti.

Letos praznuješ biserno mašo. Za katere stvari si še posebej hvaležen?

Predvsem sem hvaležen za zdravje, telesno in duševno, da me ljudje še vedno potrebujejo. To ni moja zasluga. To je dar!

Na kaj si v življenju ponosen?

Na svoje poslanstvo kot kapucin in kot duhovnik.

Pogovarjala se je Breda Prašnikar

Ne bojmo se!

Imam dobro kolegico, je več kot to - ona je pravzaprav moja prijateljica in hkrati opora pri delu. Vsak dan skupaj spijsava kavo, si deliva slabe in dobre dneve, sva v njih druga drugi spodbuda, skupaj izpeljeva mnoge projekte. Najini otroštvi sta se razlikovali predvsem v tem, da sem bila jaz vzgojena v veri, ona ne, Cerkev in vse okoli nje je gledala bolj kot ne skozi oči javnosti, ki ji pač ni naklonjena. A v zadnjih letih mi je večkrat rekla, kako hvaležna mi je, da odkriva tudi drugačno plat verskega življenja, da ob meni in z menoj spoznava nekaj, kar njej ni bilo dano in da jo to bogati.

Pred časom smo se med odmorom pogovarjali o tem, ali moramo učitelji res govoriti tudi o spolnosti, na kakšen način naj to povemo. Otroci zdaj o svoji zaljubljenosti govorijo več in drugače kot nekoč. Uporabljajo izrazoslovje, ki mu niso kos in takrat je naša naloga, da jim povemo, da so prestopili mejo. Pogovor se je odvijal v času, ko se je veliko pisalo in govorilo o pedofiliji v Katoliški cerkvi, o komisijah, ki so se začele. Moja kolegica je v tistem trenutku rekla: »Seveda moramo govoriti o tem, s Cerkvene strani slišijo samo o pedofiliji, mi jim moramo govoriti o ljubezni.« Uf, mene je v prsih dobesedno stisnilo, zbolelo. A hkrati je zazvonilo in vsaka je šla v svoj razred in nadaljevala s poukom.

Bolj ko sem razmišljala, bolj jasno mi je postajalo, od kod njeno razmišljanje. O Cerkvi se v množičnih nekatoliških medijih

piše le takrat, ko je kaj narobe. Zakaj niso na primer na naslovnica predani duhovniki, redovniki, laiki, misijonarji ..., zakaj nihče ne piše o mladinskih, študentskih, zakonskih skupinah, lepi praznovanjih v okviru župnij, različnih občestev? Zato, ker je Cerkve za mnoge »nevarna«. Še vedno in žal vedno bolj. Čeprav nas nemalokrat ozmerjajo za ovce, sem sama na to ponosna in sem hvaležna, da svojemu Pastirju zaupam. Moje življenje je usidrano v veri, ne vem, kako bi vzgajala otroka brez te opore, premagovala življenjske ovire in živela čisto preprost vsakdan. Samo cerkveno leto je oblikovano tako, da mu ni nič odvzeto – brez bolečine Velikega petka in ni radosti Velike noči.

Tak in mnogi pogovori razkrivajo drugačne poglede, ki so rezultat tega, kar ljudje berejo na različnih portalih, bolj kot v časopisih na socialnim omrežjih, ujamemo mimogrede na televiziji ali radiu. In vse to je težko preglasiti, ker nas je (pre)malo in nismo naravnani tako, da bi kričali, razgrajali, žalili ... Težko je živeti prave vrednote in biti zato še kaznovan. A prav zato gre v tem trenutku. Vse, kar je proti krščanskim vrednotam, je prav, takšnega izključevanja nismo doživeli že vrsto let. Težko je in bo še, a mi moramo ohraniti pogum. Mi ne potrebujemo novega obraza, mi imamo pravega Pastirja, ki nam v Svetem pismu 365-krat pravi: »Ne bojte se!«

Mateja Feltrin Novljan

On je skala in ne jaz

Poklicanost je verjetno ena izmed besed, ki se je večina ljudi kar prestraši. Tako težka beseda je. Radi imamo, da se vse vrti okoli nas in naše čudovitosti. Radi si pustimo odprti čim več možnosti, da smo čim bolj svobodni, v kateremkoli trenutku svojega življenja izbrati katerokoli od možnosti, ki so nam ponujene. Poklicanost pa predvideva, da je nekdo, ki nas kliče, kar pomeni, da nismo mi središče veselja. In kliče nas, da se odzovemo, odločimo - ločimo od nečesa. Sam se zelo težko odločam. Za primer: V mojem domačem kraju se vsako leto za praznik farnega zavetnika odvija Mihaelov sejem. Enkrat nas je v tem času obiskala tudi naša babica in skupaj smo se odpravili na sejem. Otrokom nam je ponudila, da nam kupi eno stvar. Spomnim se, da sem krožil od stojnice do stojnice in spet nazaj in se odločal, kaj bi si privoščil. Šele ko smo odhajali in mi je grozilo, da ničesar ne bi dobil, sem le izbral neko igračo.

Nič kaj drugače ni bilo, ko sem začel razmišljati, kaj bom, ko bom velik. En dan bi bil astronaut, drugi dan arheolog. Spet naslednji mesec bi bil učitelj slovenščine. Mogoče bi bil pa zdravnik. Toliko možnosti in jaz moram izbrati. Za srednjo šolo sem vedel, da se bom vpisal na gimnazijo, kar mi je dalo dodatna štiri leta izbiranja.

foto: Rebeka Mamič

V času gimnazije pa se je med vsemi temi željami začel počasi pojavljati tih, a vztrajen glas. Kaj pa, če bi bil duhovnik? Na vse pretege sem ga poskušal najprej spregledati, ko je povečal jakost, pa utišati. A ni šlo. Vedno znova se je pojavil nazaj. Vsakič malo glasnejši. Kaj če te Bog kliče za duhovnika? Prav v srednješolskih letih sem prišel v obdobje, ko vera mojih staršev, ki so bili sicer krasen zgled, ni bila več dovolj. Moral sem poiskati svojo pot. Je Bog res Bog tudi mojega življenja? Priznati sem moral, da sam nisem dovolj. Da se svet ne vrti okoli mene, ampak da obstaja Drugi. Drugi, ki me pozna do obisti in me je ustvaril iz ljubezni in z namenom. Ali ta namen vključuje duhovništvo?

S tem vprašanjem sem se znašel v neki majhni francoski vasi - Taize. Še vedno upirajoč se glasu sem vseeno sklenil, da ni dobro, da se odločim samo po svojih željah. Priznal sem, da je potrebno, da prisluhnem glasu in ugotovim, od kod prihaja. Je le neka fatamorgana v mojem zblojenem umu ali pa je glas Očeta, ki me usmerja po svojih poteh. Ključno je bilo

foto: Matic Dolenc

srečanje z Bratom Rogerjem. Njegov večerni križek na čelo. Blagoslov. Nekaj preprostih besed, ki so pretresle mojo notranjost. Prosil sem za znamenje in ga prejel. Upor je bil zlomljen, srce pa polno miru in veselja. Duhovnik bom. Ne vem, kako in kaj, ampak to je jasno: duhovnik bom. Ne, ker bi hotel jaz, ampak ker sem prepričan, da je bil glas v meni, ki sem se mu upiral, božanskega izvora. Bog me je poklical.

Moj odgovor je bil in je še šibek, človeški. Od-ločitev je sprva polna navdušenja, ne zavvedajoč se tega, da navdušenje mine, človeška navezanost na svet pa ostane. A včasih se pojavi dvom: kaj če si vse samo predstavljam? Ali ima smisel delati v tej nezvesti in grešni Cerkvi? In največji: kaj naj počnem nezvest in grešen, kot sem, kot delivec milosti, med Bogom in ljudmi? Takrat se spomnim: On je skala in ne jaz. On me je poklical z namenom. In to je dovolj.

Matevž Mehle

Festival Frančiškovih otrok

28. maja so se v Nazarjah na festivalu Frančiškovih otrok zbrali otroci iz Maribora, Celja, Kranja, Škofje Loke in Nazarij. Skupaj smo peli, imeli sv. mašo, se igrali in spoznavali Frančiškovo življenje. Družili smo se ob kosilu in pri malici. Br. Janez nam je postregel z odličnimi makaroni. Starejši smo se posladkali tudi s kavico in keksi, medtem, ko so se mlajši igrali zunaj, kljub slabšemu vremenu.

Imeli smo delavnice, pri katerih smo spoznali življenje sester klaris, se učili o miru in Frančišku ter urili svoje ročne spretnosti in fino motoriko z zgibanjem papirja v obliko goloba.

Skupaj smo oblikovali tudi bogoslužje, kjer smo otroci pripravili petje, branje beril in prošnje. Kapela v kateri smo imeli sv. mašo je posvečena Mariji, v cerkvi pa se nahajata tudi zavetnika Frančiškovega svetnega reda: sv. Ludvik in sv. Elizabeta.

Zvezda dneva. Jon je prespal budilko (domov je prišel pozno zvečer, zaradi končnega izleta) in zamudil 3 ure ter se nam pridružil kasneje. Na srečo je imel prevoz. Pot je bila sicer deževna, mokra, predvsem pa previdna, tako, da so naši mlajši lahko lepo spali.

Hvala Bogu za lep dan! Mir in dobro!

Animatorji FO - sv. Jožef Maribor

»Hoditi za Gospodom«

Ob teh besedah pomislim, saj to počnem iz dneva v dan kot članica Molitvene naveze za dobre družine in duhovne poklice. Pa vendar vsak izmed nas nenehno potrebuje poglobitev, osvežitev, vitamine za rast v veri. In tako sem se na povabilo članov in Sv. Duha znašla od 5. do 8. maja v čudoviti družbi v Domu duhovnosti v Kančevcih.

Naslov duhovnih vaj »Hoditi za Gospodom« ni naključno izbran, saj smo v času sinodalne poti, ki nas vabi po sledih prenove Cerkve. Tako smo vsi poklicani da sodelujemo v njenem življenju. Seveda pa mora vsak začeti pri sebi in to nam duhovne vaje kar same ponujajo.

Br. Primož se je nanje res temeljito pripravil. Ob odlomkih iz nekaterih evangelijev nam je temeljito izprašal vest, kdo smo, koliko je v nas Marte, Marije, morda apostola Petra, Zaheja ali pa »bogatega mladeniča«. Torej kje me Jezus vabi k sinodi?

Marta in Marija sta mi jasno pokazali, da sta Jezusa povabili v svoj dom, ne le v svoje prebivališče. Sem Marta ali Marija? To vprašanje sem si že neštetokrat zastavila. Marta je vso svojo energijo usmerila v način, da bi Jezus od nje odšel zadovoljen. Si je pri tem morda želela pohvale? Je res vse to delala z veseljem ali celo za svojo slavo? Marija je imela le eno skrb, da ne presliši kakšne Jezusove besede. Znala je poslušati. Znam tudi jaz?

Joj, kako nas je nagovoril Peter. Jezus tudi mene sprašuje: »Ali me ljubiš? Mu lahko odgovorim: »Ti vse veš, ti veš, da te ljubim«? Znam priznati svojo grešnost kot Peter? Morda sem zaletava kot Peter pri spremenjenju na Gori? Res bi bilo najlažje postaviti »tri šotore« in ostati na duhovnih vajah, toda Jezus mi pravi, da biti njegov učenec ni pravljičarstvo, vredno pa se je potruditi.

Sem morda Zahej? Se znam povzpeti na smokvo, na svoj greh? Jezus je Zaheja pogledal, videl v njem vso njegovo resničnost. Vem, ko se pokesam svojih grehov, me Jezus pogleda, me nagovori naj vendar stopim s smokve in kljub moji grešnosti ostane pri meni. Resnično želim postati Zahej, pravi človek kreposti!

Nikakor pa »nočem postati« bogat mladenič! Nočem postati trgovec in za svoja dobra dela zahtevati od Jezusa mesto v Božjem kraljestvu.

Kot se za člane Molitvene naveze spodobi, smo vsako jutro ob molitvi in hvalnicah v tišini pričeli milosten dan. Ob večerih pa smo se pri sv. maši in adoraciji z večericami zahvalili Očetu za vse prejete milosti.

Seveda pa smo bili tudi romarji. Peš smo se odpravili po meditativni Franciškovski poti po čudovitem gozdu v bližini Doma. Nadaljevali pa smo pot po Marijinem križevem potu. Zakaj Marijin? Marija je od blizu gledala in spremljala Jezusovo pot v smrt. Zato je tudi še kako njen križev pot. Slišali in globoko občutili smo ga ob branju posameznih postaj iz Njenih ust. Začutili smo kako je zavestno sodelovala s sinom od trenutka »zgodi se«, pa vse do »Golgote«. Spoznali smo občutja, žalost in trpljenje te čudovite žene, Jezusove in naše mame.

Poromali smo tudi v Veliko in Malo Polano. V Veliki Polani nas je z veseljem sprejel župnik Boris Tibaut. S pripovedovanjem o svoji župniji, njenem delovanju in zgodovini nas je popeljal v grozote vojnih časov. V tej župniji je namreč deloval Daniel Halas, duhovnik, ki je živel svetniško življenje, vodil Marijino družbo, skrbel za uspešno pastoralno delo, Madžarskim vernikom priskrbel verski tisk v njihovem jeziku. Med vojno je prestajal zaporno kazen v Budimpešti pod obtožbo, da je sodeloval s komunisti.

Najverjetneje pa so ga prav ti 16. marca 1945 umorili iz sovraštva do njegove zvestobe evangeliju. Med verniki je bil zelo priljubljen in spoštovan, zato je bilo tudi na njegovem pogrebu pretresljivo veliko vernikov, kljub vojni v deželi. Ohranjenih je veliko fotografij, ki dokazujejo njegovo mučeniško smrt. Obiskali smo njegov grob in ob njem zmolili molitev za čimprejšnjo beatifikacijo. Sv. maše smo se na tem romanju udeležili v lepi kapelici z zvonikom v Mali Polani, ki je posvečena Karmelski Materi Božji. Mariji smo se zahvalili za vse Božje dobrote, dosežene po njeni priprošnji. Prav Karmelska Mati božja je dajala in daje prebivalcem ob Muri pogum in vero, da Marija ne zapusti nikogar, ki jo zvesto časti, se zateka v njeno varstvo in jo posnema v dejavnem življenju. Po bogoslužju smo obiskali zadrugo in zaposlitveni center Pomelaj. Tu smo uživali ob poskušanju nekatereh lokalnih dobrot in ob predstavitvi nastajanja preprostih izdelkov iz ličja in šib.

Naše druženje se je v nedeljo zaključilo. Polni vtisov smo se podali na pot proti domu. Velika zahvala br. Primožu za čudovite kateheze, br. Placidu pa, da je zbral to »čredo ovc«!

Za konec le še to: Naslednje leto zberi pogum tudi ti, ki to bereš. Naj Jezus pristopi tudi k tebi.

Štefi Valič

Odnos do spolnosti

Pogled na spolnost nekoč

Od najstarejših organiziranih kultur naprej, najdemo določne navade in pravila, ki se nanašajo na spolnost ter so bistven del skupnosti. Tu so bili

še posebej pomembni obredi iniciacije, pravila skupnega življenja, odgovornosti za otroke, širšo in ožjo družino ter zavezanost partnerjev. Še danes lahko v Pompejih opazujemo zelo nazorne freske, ki nakazujejo čemu so bile namenjene določene stavbe, kar nam kaže, da so se že zelo zgodaj zavedali možnosti »uporabe spolnosti« z namenom zaslužka. Po drugi strani pa je vsaka družba želela s pravili na področju spolnosti urediti svoje življenje na način, da je vključevalo užitek in željo posameznikov po spolnih odnosih in po drugi strani, da je ščitilo šibkejše osebe (običajno ženske in otroke).

Jezusov odnos do spolnosti

S krščansko mislijo na »sceno spolnosti« pride pogled, ki prinaša nov pridih in jasno postavi željeno pot na tem področju med skrajnostma: namen spolnosti je užitek in namen spolnosti je »reprodukcija«.

Že v stari zavezi Sveto pismo predstavi moč spolnosti z besedami: »Zaradi tega bo mož zapustil očeta in mater in se pridružil svoji ženi in bosta eno meso« (1 Mz 2,24). In če skozi staro zavezo opazujemo v veliki meri boje s spolnostjo in njeno močjo (npr.: kralj David in njegovo poželenje zaradi katerega zgubi življenje zvesti služabnik in je ugrabljen žena), Jezus doda spolnosti pogled odrešenja.

Kaj pa to sploh pomeni?

- **Jezus se ni bal dotikov.** Fizični stik teles mu je bil zelo pomemben in dopustil je, da so na ta način tudi ostali prihajali v stik z njegovo močjo. Torej ni povečeval duhovne dimenzije in zaničeval telesa, ampak je v templju (ki je telo) slavil Očeta celostno.

- **Jezus spodbuja ljubezen v polnosti.** Običajno govorimo o štirih lastnostih ljubezni, ki nas opozarjajo, da ne gre zgolj za čustvo ali trenutno stanje. Prava ljubezen naj bi bila zvesta, svobodna, rodovitna in celostna.
- **Jezus se zaveda velikosti takega izziva, a nam ponuja tudi izjemno oporo.** Ko govori o prešustvu, je izjemno neprizanesljiv do »pohujšljivega očesa in roke« (Mt 5,28-30) in do ločitve (Mt 5,32). A prav v tej nedosegljivosti nam ponuja svojo pomoč. Vabi nas v odnos z njim (Mt 11,30) in v zavedanje, da sami res ne zmoremo, ampak nam niti ni potrebno. Še več – odrešenjskega življenja ne moremo živeti sami. In v povezanosti z Bogom prejemamo neskončen vir moči (Flp 4,13).

Kaj in kdo oblikuje danes naš pogled na spolnost?

Pornografija in družabna omrežja

Če si priznamo ali ne, je dejstvo, da v današnji družbi čez 90 % odraslih moških v določenem obdobju svojega življenja redno gleda pornografijo. Med ženskami je sicer delež nižji, a vseeno se viša in je po nekaterih ocenah že čez 50 %. Pornografija je nekaj, kar nas zelo privlači, saj zelo eksplicitno prikazuje človeško telo, ki nas privlači že samo po sebi, po drugi strani pa je z današnjimi avdio-vizualnimi obdelavami možno (velikokrat nerealistično) poudariti tisto kar nas najbolj pritegne. Glavni problem pornografije je, da nerealistično prikazuje spolni odnos in da ima vse elemente zasvojenosti. Kot je rekel pokojni papež Janez Pavel II: »Problem pornografije ni, da pokaže preveč, ampak, da pokaže premalo.«

Prav tako nam tudi družabna omrežja velikokrat prikazujejo kako je življenje lahko popolno (seveda ob različnih filterih, delnih fotografijah in obdelavi) in s tem poglobljajo naša nerealna pričakovanja od odnosov, bližnjih in dogajanja v vsakdanu.

Filmi, videoposnetki

Tako mladostniki, kot starejši, lahko porabimo veliko časa za TV ekrani, računalniškimi zasloni in videoposnetki, ki jih najdemo s telefonom. Zgodbe,

ki nas popeljejo v romantično-akcijski svet so od nekdaj nagovarjale tako moške, kot ženske in znajo vzbuditi zanimanje naših hrepenenj ter iskanja smisla v življenju. S tem ni nič narobe, lahko pa nastane problem, ko si želimo bolj živeti v tem fiktivnem svetu in s sanjarjenjem preganjamo dolgčas realnega sveta tukaj in sedaj. Prav sveti Frančišek pa nam kaže dober primer prakse kako človek potrebuje čas zase (umik v votline, na goro, v samoto ...), ampak ne z namenom, da bi se izognil realnemu svetu, ampak da bi potem v njem živel življenje bolj polno ljubezni. Medtem, ko se v večini nadaljevanj, serij in romantičnih filmov promovira tako imenovano »romantično laž«, nam Frančišek kaže kako je bistvo ljubezni v darovanju.

Izzivi vzgojiteljev na področju spolnosti danes

Ob srečevanju s težkimi zgodbami spolnih zlorab in negotovostjo, kako dotik uporabiti na primeren način, se zelo hitro lahko umaknemo in se dotiku na področju izražanja naklonjenosti nasploh izognemo. Kar prinese pri vzgoji verjetno največjo škodo prav otrokom in mladim, saj je po različnih raziskavah znano, da (primeren!) dotik otrok sproža boljši razvoj. Obenem pa lahko vzgojitelji (starši, kateheti, učitelji, duhovniki ...) velikokrat opazimo, kako nekatere osebe ob »običajnih« dotikih, kot je npr. stisk roke, zmrznejo in se sprašujemo ali je v ozadju določena rana in če smo poklicani, da tej osebi kakorkoli pomagamo?

Kaj konkretno lahko pa jaz naredim?

- Zagotovo je dobro, da se zavedamo, da obstaja »orodje«, ki nam je vselej na razpolago in na katerega lahko vedno računamo. To je molitev. Ne

glede na to ali je kaj v ozadju ali ne, nič ne zgrešimo, če osebo izročimo Gospodu in molimo zanjo.

- V kolikor želimo za prihodnje generacije manj ranjenosti na področju spolnosti, je nekaj, kar po mojih izkušnjah prinaša upanje, ustvarjanje varnega prostora. Naj si gre za zakonsko skupino, skupino FSR, birmance, redovno skupnost, prijatelje na večerji ... iskreno priznanje lastne nemoči in napak lahko hitro sproži občutek varnosti pri sogovorcih in spodbudo za pogovor, ki deluje zdravilno in upajoče. Seveda je stopnja zaupnosti odvisna od skupine, ampak mislim, da nas Jezus kar vabi, da smo malo bolj pogumni, kot bi nam »pasalo«. (Apd 18,9)
- Na področju spolnosti smo ga verjetno v določenem obdobju vsi po malem (ali velikem) lomili. Ampak to lahko vzamemo kot spodbudo, da mladim (in malo manj mladim) sedaj ne moraliziramo, ampak pristopimo iskreno in z željo, da bi drugi živeli svojo spolnost v polnosti in lepoti. S tem ne mislim, da ne povemo resnice in tega, kaj se nam zdi prav, ampak da bližnjega ne obsojamo. Tudi tu imam kar »kulski« zglede. (Jn 8,10)

- Dejstvo je, da moderna tehnologija pomembno vpliva na vsa področja našega življenja in posledično tudi na vzgojo na področju spolnosti. Žal je (stalni) občutek, da smo malo v zaostanku velikokrat utemeljen. Toda zaradi tega ni potrebno vreči puške v koruzo, ampak lahko poiščemo načine, organizacije, osebe, ki nas naučijo nečesa novega in nam pomagajo to področje bolje razumeti. Upam, da smo lahko komu v majhno spodbudo tudi pri Inštitutu Integrum in da bodo slikanica Pija in Juš, strip Pri nas doma in priročnik Brez zadrege nekaj spodbude in novih spoznanj prinesla tudi komu od vas (njihov opis in tudi naročilo je možno z dostopom prek priložene QR kode).

Benjamin Tomažič

Duhovne vaje za birmance v Libojah

»Lepo se imejte!« »Se vidimo v nedeljo!« »Da ne bo kaj slabega slišati!« Take in podobne stavke smo lahko slišali tisti zadnji petek v marcu, ko so se birmanci iz treh župnij v Mariboru odpravljali na duhovne vaje. Okoliščine so nam namreč omogočile, da smo za kraj duhovnih vaj izbrali Liboje,

ki so precej dlje od Rošpoha, kjer imamo duhovne vaje običajno.

No, pri starših se je orosilo tudi kakšno oko, medtem ko je 24 birmancev, dobro razpoloženih, odšlo na avtobus in se ob varni vožnji šoferja (ki je bil slovenski državni prvak v spretnostni vožnji) odpeljalo v Savinjsko dolino.

Da imaš duhovne vaje na samotnem kraju, ima kaj nekaj prednosti:

- - nikogar ne moti, če si v kakem trenutku bolj glasen, sploh ko gre za petje ter pri raznih igrah. In tega je bilo precej, glasnost pa se je do nedelje tudi umirila na sobno jakost;
- - nobene nevarnosti ni, da bi se zgodila kakšna nesreča na cesti, saj do nedelje, ko so k sveti Neži prišli ljudje k maši, avtomobilov skoraj ni bilo;
- - narava pomirja in prosti čas je bil kot nalašč za kak sprehod med drevesi – pogovori so takrat bolj globoki in resnejši;
- - če želiš biti nekaj časa v samoti, ti je to omogočeno;
- - ponoči se zgodi tišina, ki je mestni otroci skoraj ne poznamo.

Vse to in še posledice lastne domišljije ter pripravljenega programa, smo v Libojah s pridom izkoristili. Ob risanki o zmajih smo iskali, kaj lahko naredimo iz svoje mladosti, kako naj odkrivamo svoje močne pa tudi šibkejši strani in kako jih naj sprejemamo. To, da smo bili skupaj iz treh župnij, pa je bila še dodana vrednost, saj smo lahko birmanci in animatorji sklepali nove vezi in skupaj delili veselje, da smo kristjani.

Ko smo se v nedeljo po lepem sončnem koncu tedna vračali domov, smo bili sicer utrujeni, vendar polni lepih vtisov. Želeli smo si, da se srečamo ne samo na samotnem kraju ampak tudi v mestu, sredi hrupa in naglice. Nekajkrat je posameznim od nas to že uspelo.

Birmanci in animatorji

Srečanje ministrantov

4. junija smo šli z ministranti iz Vipavskega Križa v Lipico, kjer smo se dobili z ministranti od drugod. Najprej smo imeli mašo v dolini Lurške Marije. Sledil je vodeni ogled Lipice. Imeli smo dobro vodičko, ki je bila prijazna, vesela in nam dobro razlagala. Mi smo jo seveda tudi malo izzivali, kar se je vsem zdelo zelo zabavno. Potem smo imeli prosti čas, da

smo se malo okrepili in odžejali ter poigrali, saj je bil ogled Škocjanskih jam čez eno uro in pol. En ministrant je s seboj prinesel dron, da smo si iz zraka malo ogledali, če je v bližini kakšno igrišče za nogomet. Ni ga bilo. S kombijema in avtoma smo se prepeljali do parkirišča pred Škocjanskimi jamami. Tam so nas premamila igrala, saj so bila izjemno zanimiva. Na žogo smo kar pozabili. Nato smo se odpravili na pohod, kjer smo prišli do vhoda v jame. Razdelili so nas v tri skupine, ki so se ločeno odpravile v jame. Prva skupina smo bili seveda mi. Vodnik je bil zelo zabaven. Govoril je razumljivo in se včasih tudi malo pohecal. Notri je bilo 12 stopinj. Proti koncu smo se te temperature že privadili. Po ogledu se nismo se odpravili k dvigalu, ki vodi k izhodu, ampak smo šli peš, saj je bilo tako lepše. Naši želodci so nas vabili, da bi kje v bližini našli nekaj za pod zob. Našli smo restavracijo v Krvavem Potoku, tik ob meji. Tudi tam smo našli zanimiva igrala in skoraj pozabili na lakoto. Tam so nas dobro založili s hrano, da smo bili siti, kot se za ministrante spodobi. Okrepčani, smo se zunaj posloveli in odpravili domov. Kmalu pa se starejši vidimo na počitnicah v... (to pa zaenkrat ostaja še skrivnost).

Jan Bratašev

MOLITVENA NAVEZA

Kot so plezalci v gorah med seboj povezani z isto vrvjo, tako smo v molitvi povezani

za dobre družine in duhovne poklice

V zadnji številki FP je bil objavljen prvi del pogovora s † mariborskim škofom Maksimilkjanom Držečnikom ob njegovem srebrnem jubileju škofovske službe. V drugem delu bomo zvedeli kakšne razmere so bile v Sloveniji (Jugoslaviji) po vojni. Še prej pa povzetek spominov ob njegovi 40 letnici smrti leta 2018.

Po koncu druge svetovne vojne je postal ravnatelj Lavantinskega bogoslovnega semenišča v Ljubljani ter bil obenem honorarni predavatelj in nato docent Svetega pisma na Teološki fakulteti v Ljubljani. Udeležil se je vseh zasedanj 2. vatikanskega cerkvenega zbora in na koncilu sodeloval v razpravah, z opaznim nastopom o pomenu upoštevanja sociologije pri pastoralnem načrtovanju in delovanju. Dogajanje na koncilu je v veliki meri usmerilo njegovo škofovsko delovanje. V smernicah koncila je gledal prihodnost Cerkve, zato si je prizadeval, da bi koncilske pobude pri nas kar najbolj zaživele. V tem smislu je zelo spodbujal sodelovanje laikov v cerkvenih občestvih, spodbujal in pospeševal ustanavljanje župnijskih pastoralnih svetov in ustanovil Škofijski pastoralni svet.

Najvidnejša dela škofa Držečnika so: nov prevod in izdaja celotnega Svetega pisma, ustanovitev Slomškovega dijaškega semenišča, zgraditev Bogoslovnega semenišča in obnovitev teološkega študija v Mariboru, dokončna ureditev škofijskih mej, skrb za zidavo novih cerkva in novih pastoralnih središč (Maribor Tezno, Odranci, Rače, Senovo), prizadevanje za beatifikacijo škofa Antona Martina Slomška ter pospeševanje edinosti med kristjani. Mnogi, ki so ga osebno poznali in živeli z njim, poudarjajo njegovo dobroto in milino in pravijo, da je bil svetniška osebnost!

•S kakšnimi čustvi ste sprejeli novo službo?

Časi so bili takrat za nas zelo težki. Pri eksegezi sem razlagal preroka Izaija. Kakor on sem tudi sam zatrdno veroval, da bo moje poslanstvo neuspešno. Navdihnil me je tudi za geslo: Emanuel – Z nami Bog; dodal sem še »in njegova Mati«. Rekel sem si: skušali bomo reševati vprašanja, ki jih bo vsak dan prinašalo življenje. Človeško gledano je bila takrat prihodnost res temna.

•Tudi škof Vovk, ki je bil z vami imenovan, in bil posvečen štirinajst dni prej, si je izbral podobno geslo: Zaupam v Gospoda. – Kako je sprejela vajino imenovanje takratna politična oblast?

V Ljubljani so bili nejevoljni, ker sva bila imenovana brez posvetovanja z vlado. V začetku naju niso priznali.

•Kdaj so se začeli odnosi boljšati?

Po verskem zakonu leta 1953. Sicer je bila najprej še tista davčna zaostritev do Cerkve, ker smo odklanjali pogajanja za sprejem verskega zakona; šlo je za pomembno zadevo in je bil za to pristojen izključno apostolski sedež. Posebno hudo je bilo, ker niso priznali nobenih izdatkov za bogoslovje. No, potem je Beograd ugotovil, da so verske šole po verskem zakonu priznane in zato tudi izdatki.

Razmere so se bistveno izboljšale leta 1957. Med drugim je šlo za mariborsko stolnico, ki je bila v kritičnem stanju. Že pred vojno so odstranili omet, ker so jo mislili prenoviti. Bili smo brez sredstev, na davkarji smo imeli več milijonov dolga. Začeli smo se pogovarjati in je šlo. Dobili smo 7 milijonov za prenovo zunanjščine. – Zelo pozitivno je učinkovala

tudi ureditev škofijskih meja. Leta 1958 sem mogel prvič v Rim.

•Kmalu za vami je prišel škof Vovk. Dolga leta sta skupaj nosila odgovornost za Cerkev na Slovenskem. Kakšne spomine imate nanj?

Kljub temu, da sva bila po naravi popolnoma različna, sva se odlično razumela. Včasih je padla med nama tudi kakšna recimo odločna beseda, toda na koncu sva vedno našla prijateljsko rešitev. Bil je zelo plemenit, blag. Posebno ga je odlikovala velika ljubezen do duhovnikov, že med okupacijo, ko še ni bil škof. Bila sva res najboljša prijatelja. Nosila sva isto breme, drug drugemu pomagala in drug drugega opogumljala. Tudi na koncilu sva bila skupaj, skupaj sva stanovala. Bilo mi je hudo, ko sem videl, kako je trpel in z zadnjimi močmi hodil na seje. Prosili smo ga, naj ostane doma, pa ni hotel. Imel je velik čut za dolžnost in za red.

•In škof Tomažič?

Imenovanja je bil hudo vesel. Ob posvečenju je bil posebno dobre volje. Dobro sva se razumela. Žal ga je kmalu zadela kap. Dokler je mogel; smo mu nosili pomembnejše zadeve v podpis.

•Po njegovi smrti ste postali dejansko Slomškov naslednik. Kako se počutite v tej vlogi?

Slomškovi časi so bili čisto drugačni, vendar pa niso povsem brez podobnosti z našimi: za oboje je značilna revolucija. Močno sem se začudil, ko sem bral, kako je Slomšek, ki ga navadno razglašajo za velikega reakcionarja, pisal med revolucijo 1848 v pastirskem pismu duhovnikom, naj ne stojijo ob strani, ampak naj sprejmejo nove razmere, da ne bodo v škodo Cerkvi.

•Njegov vpliv se v naši škofiji pozna še dandanes. Imate občutek, da nadaljujete njegovo delo?

Predvsem to: v velikih težavah sem se mu priporočal in večkrat je bila njegova pomoč očitna. Saj je zapisal v oporoki, da bi rad bil pri Bogu pomočnik svoji škofiji. Kaže, da se ta njegova želja sedaj tudi izpolnjuje.

Potem pa ta njegova misel, da je treba sprejeti nove čase, nove razmere in jih obrniti v prid Cerkvi. Tudi novi časi so delo božje previdnosti. To moramo upoštevati.

•K nadaljevanju Slomškovega dela spada tudi skrb za dijaško semenišče.

Njegova obnova je bila v resnici velik dogodek. Saj nisem niti verjel, da se nam bo to posrečilo. Nekdanji cerkveni zavodi so že leta služili za druge namene in bilo je razumljivo, da jih ni bilo moč izprazniti. Kljub temu smo se začeli pogovarjati in 1961 smo dobili del frančiškanskega samostana, poleg Slomškovega groba. Zdi se mi, da je bila tudi v tej zadevi njegova pomoč očitna, zato smo semenišču dali njegovo ime: Slomškovo semenišče; predvojno semenišče se je imenovalo po nekdanjih škofih v Celju in na Ptujju Maksimilijanu in Viktorinu.

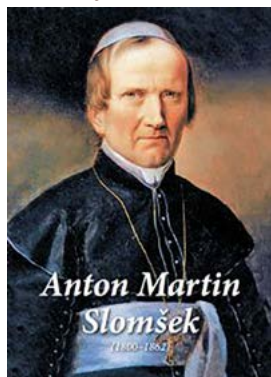
•Kaj pa nova izdaja vsega sv. pisma leta 1959?

Mislím, da nam je tudi takrat pomagal Slomšek. Prišlo je nepričakovano. Mohorjeva takrat še ni smela izdajati verskih knjig, zato so nekateri predlagali, naj bi

sv. pismo izdal ordinariat. Prevzel je vso odgovornost kot izdajatelj, Mohorjeva je pa prevzela finančno in trgovsko plat. Pred nekako sto leti je tudi Slomšek hotel izdati vse sv. pismo, potem pa je to delo prepustil ljubljanskemu škofu Wolfu.

• **S Slomškom vas povezuje tudi ekumensko prizadevanje.**

Med duhovniki in verniki sem skušal ohraniti čut in ljubezen za to Slomškovo dediščino. Zato sem resnično vesel, da smo mogli zgraditi na Teznem pri Mariboru cerkev sv. Cirila in Metoda, ki naj bi postala središče in žarišče ekumenskega dela v naši škofiji

ter sedež obnovljene družbe sv. Cirila in Metoda, ki jo je ustanovil Slomšek za pospeševanje edinosti med ločenimi kristjani.

• **Kako ste doživljali zadnji vesoljni cerkveni zbor?**

Ne le za Cerkev, tudi zame osebno pomeni veliko spremembo. Reči moram, da sem dobil čisto nove poglede, pa veliko notranjo sproščenost. Prej smo bili utesnjeni v toge kalupe. Neprestano smo se bali, da bomo prekršili kakšen zakon, povsod smo zadeli ob ovire za sproščeno in svobodno delo. Razpravljanje na koncilu je bilo zame nekaj osvobodilnega. Zdaj opravljam svojo škofovsko službo veliko lažje in, mislim, tudi uspešneje.

Sam nisem hotel veliko sodelovati pri razpravljanju, ker nisem imel svojega teologa. Nekoliko sem se opiral na slovenske teologe v Rimu, a so bili že tako prezaposleni. Ko smo dobili osnutek za odlok o pastirski službi škofov, sem pripravil dopolnilo o pomenu sociološkega študija.

Za odlok o ekumenizmu sem pismeno vložil predlog – debata je bila že končana – za javno skupno pokoro zaradi krivic, ki smo jih povzročili vzhodnim bratom. Pripravil ga je neki švicarski teolog. Predlagal

je tudi, naj bi katoličani v tem duhu vrnili pravoslavnim razne relikvije, npr. glavo sv. Andreja. Vse to mi je ugajalo; zbral sem nekaj podpisov in vse kaže, da predlog ni bil zaman: glavo sv. Andreja so res vrnili.

• **Med koncilom ste ponovno prosili za pomožnega škofa.**

Da. Leta 1959 sem bil zelo bolan. Po operaciji sem odšel takoj na birmovanje in to me je hudo prizadelo. Čisto sem onemogel, izgubil sem spanec. Že takrat sem prosil za pomožnega škofa. Potem sem si počasi opomogel. V Rimu sem med koncilom spet predlagal razne kandidate, pa ni šlo. Tedaj sem sklenil, da bom predlagal na prvem mestu sedanjega pomožnega škofa. Na dan vseh svetih sem se vračal iz okolice v Rim in sem se spotoma ustavil v baziliki sv. Pavla. Bila je obletnica moje nove maše. Pokleknil sem pri glavnem oltarju ob grobu in med drugim pomislil tudi na to zadevo, ki se je vlekla že vrsto let. Nenadoma sem opazil, da je pokleknil poleg mene dr. Grmič, ki je bil takrat v Rimu. V tem sem videl nekakšen božji prst, da je izbira dobra. In bila je res dobra.

• **Kaj je v škofovski službi najtežje?**

Osebnе zadeve, to je, namestitve, premestitve.

• **Kakšen naj bo po vaši izkušnjah škof do vernikov in duhovnikov?**

Kakor stoji v koncilskih odlokih nič avtoritativen in še posebej do duhovnikov čim bolj bratski. Na koncilu me je močno prevzel govor angleškega benediktinskega opata in sedanjega westminsterskega pomožnega škofa Butlerja o avtoriteti v Cerkvi. Zavra-

čal je mnenje, da današnji človek, posebno mladina, ne prenese avtoritete. Mladi ljudje so pripravljeni sprejeti avtoriteto, toda treba jo je pravilno izvajati. Ravnati avtoritativno, to je zgolj v moči pokorščine, bi moralo biti tudi v samostanu nekaj izjemnega, saj gre za svobodne in razumne ljudi in moraš vedno upoštevati njihovo svobodo, njihovo mnenje. Tisti govor je bil zame pravo odkritje, še posebno, ker je bil govornik menih in predstojnik.

•In sodelovanje laikov?

Že pred koncilom smo imeli v naši škofiji več svetov. Pastoralni sociološki svet je bil ustanovljen že 1958; veliko mi je pomagal, zlasti s pastoralnimi tečaji. Bil je nekakšna priprava na tisto, kar je prišlo po koncilu. Na eni strani se s sveti škofovo delo množi: včasih imam polno mizo zapisnikov in veliko časa gre za razne seje. Na drugi strani pa opravimo veliko dela, ki ga škof sam ne bi zmoget. Gre torej že za neko spremembo struktur: škof spremlja, prej pa je več delal sam. Sprememba je zares velika in od srca sem je vesel.

Kar zadeva še posebej laiško sodelovanje: laiki žal zanj še niso povsod dovolj pripravljeni. Tako smo jih npr. hoteli vključiti tudi v ekumensko komisijo pri jugoslovanski škofovski konferenci, pa ni bilo mogoče, ker jih nimamo. Nima pa smisla imenovati ljudi, ki bi tam samo sedeli. Pri nas je v župnijskih svetih sodelovanje laikov že zelo živahno. Seveda nastajajo pri tem nove težave, kot smo videli npr. v zadevi Cankove: verniki ponekod mislijo, da bodo lahko kar sami nastavljali ali odstavljali duhovnike. Vedno sem rad sprejemal ljudi, se z njimi pogovarjal in jim skušal pojasniti, zakaj jim nisem mogel ustreči.

•Kako gledate na današnje vrenje v Cerкви, na vsa ta gibanja, ki povzročajo neki nemir?

Nikakor nisem črnogled. V vsem tem je tudi dejavnost Svetega Duha. Marsikaj je seveda človeškega in se ne ujema z dejanskimi koristmi božjega ljudstva. V glavnem pa je sedanja razgibanost v celoti nekaj pozitivnega. Koncil je sprostil razne sile, ki prej niso mogle ali pa se niso upale na dan. Na zadnji seji škofovske konference v Zagrebu smo obravnavali tudi vprašanje hrvatskega verskega tiska. Predstavniki tiska so prišli na sejo, lepo smo se pogovorili in vsem je bilo jasno, da gre za najboljše ljudi, ki hočejo samo dobro in ki so temeljito zavrnilli vse očitke. Potreben je pogovor, dogovor. Bilo bi zgrešeno, če bi nastopili avtoritativno, kot so hoteli nekateri.

•Kaj vas najbolj skrbi v škofiji?

Vzgoja duhovniškega naraščaja, ker je pač kljub lepemu številu poklicev še vedno veliko pomanjkanje duhovnikov. Prihodnje leto bomo prvič po vojni za silo na zeleni veji. Mislim sem, da bo to že letos in da bomo imeli nekaj novomašnikov v rezervi, da bi lahko poslali na pomoč npr. v primeru bolezni. Pa ni šlo; morali smo vse namestiti in še je neka večja fara ostala brez duhovnika, ker je župnik zbolel. Veliko je starejših župnikov, ki zaslužijo počitek. Do sedaj sem se prišteval k mlajši generaciji, zdaj pa vidim, da že tudi moji vrstniki odhajajo v pokoj.

•Pa ne bi bilo moč organizirati dušnega pastirstva drugače, da bi bili duhovniki bolj racionalno porazdeljeni?

Majhne župnije so že tako skoraj vse prazne. Poskušamo pa najti nove rešitve, kot je npr. mariborsko dušnopastirsko področje, ki že dobro deluje. Veliko pričakujem od nove župnije na Teznem in od drugih novih župnij v mariborski okolici.

Se želite pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice? Preprosto. Pišite na sedež province: **Slovenska kapucinska provinca**, Mekinčeva 3, 1000 Ljubljana; na elektronski naslov: **kapucini.provincialt@rkc.si** ali pa na spletni strani: **www.kapucini.si/poslanstvo/molitvena-naveza-za-dobre-druzine-in-duhovne-poklice/** najdete obrazec za vpis in ga izpolnite.

•**Kot mariborski škof ste tudi pokrovitelj Mohorjeve družbe.**

Prejšnja leta je bilo na njen račun veliko kritik in nezadovoljstva. Mislim, da je v okviru takratnih možnosti in razmer vendarle izpolnjevala svojo nalogo. Že to je veliko, da so ljudje dobili vsa leta v roke krščanski koledar. Sedaj je pa vse urejeno in zdi se mi, da je Mohorjeva na pravi poti. Letošnje knjige so zelo lepe. Pomožni škof, predsednik Mohorjeve, je živo zavzet za njen razvoj, prav tako tudi novi upravnik dr. Bordon.

•**In vaš prosti čas, to je: planine?**

Prostege časa dejansko nimam: usoda škofovske službe. Ko sem bil profesor, je bilo lepo; ker sem imel počitnice. Sedaj pa komaj ujamem dva ali tri tedne tam na jesen, ker so poleti birme. Najraje grem v planine, kjer se duševno in telesno najbolj okrepim. Zelo mi je hudo, ko mi zdravniki pravijo, da ne smem več v hribe. Do skrajnosti jih seveda ne ubogam. Sicer pa sedaj že pod marsikateri vrh vodi cesta, da je potem le še kakšno uro ali dve hoda. To pa še zmorem. Navadno grem v Logarsko, kjer je lepa cerkva Kristusa Kralja. — Sicer pa najbolj pogrešam branje. Edino na dopustu lahko v miru preberem kakšno knjigo.

•**Končno pa: prihodnost Cerkve na Slovenskem?**

Prihodnost je v Božjih rokah. Storit moramo, kar moremo. Sicer pa mislim, da smo na pravi poti in da smemo upati v nov razcvet verskega življenja. Nekateri pesimisti pravijo, da vse reforme nič ne koristijo, jaz sem pa prepričan, da imajo v sebi klico Svetega Duha.

Pogovor vodila R. V. in I. M. Družina, 1971, leto XX. 24-25, str.9-10

Pripravil br. Placid Prša

Hodil bom v luči tvoje podobe

K premišljevanju o tej temi me je spodbudilo branje raznih člankov in komentarjev na internetu, izjave znanih analitikov na televiziji, ... Kaj se je zgodilo z ljudmi? Sovražnost, nestrpnost in vulgarnost, na katere bi nas bilo pred časom sram samo pomisliti, so postale naš vsakdan in ob tem nobeden niti ne trzne.

Kaj narediti? Kako nazaj v normalno stanje oziroma kako naprej?

Je sploh mogoče kaj narediti?

Kot vemo, sem edini, ki ga lahko spremenim, jaz sam. Moja sprememba pa, čeprav je le kapljica vode v oceanu, vseeno spreminja svet, saj spreminja vzdušje v moji družini, sorodstvu, soseski, v župniji in na delovnem mestu.

Vsakodnevno bijemo majhne bitke in nekatere od njih preidejo v vojne: ne cenijo me dovolj, sodelavec ni prijazen, sosed sitnari za vsako malenkost, znanec me ni pozdravil, sorodniki so me prezrli pri kakšni stvari, doma vedno znova ponavljajo stvari, na katere smo jih že tolikokrat opozorili, naj jih ne počnejo, ...

Kaj storiti, da nas vse to ne potegne v vrtinec zamer in nestrpnosti?

Pomislimo na Jezusa. Njegova svetla podoba in zgled zasijeta pred nami kakor sonce.

Kaj bi ti, Jezus, storil na mojem mestu? Kaj bi ti naredil, če bi bil v moji situaciji? Kako si ti ravnal, ko si živel tukaj, kot eden izmed nas?

To vprašanje naj postane del našega vsakdana, del našega življenja.

V evangelijih spoznavamo, kakšen je bil Jezus: sočuten je bil z bolniki, bil je pripravljen vsakemu pomagati, ganiło ga je, ko je videl vdovo, ki je pokopavala svojega edinega sina, jokalo je pri grobu prijatelja Lazarja, smilile so

se mu množice, ki so mu sledile in so se mu zdele kakor ovce brez pastirja. Poskrbel je celo za hrano, ker se je bližal večer in so bili ljudje, ki so ga prišli poslušat, lačni. Bil je pozoren in spoštljiv, ponižen in potrpežljiv.

Svojo moč je črpal v dolgih nočnih pogovorih z Očetom, na samem.

»Ljubite se med seboj kakor sem vas jaz ljubil.«

Jezus je torej merilo in zgled.

Evangelist Janez pravi v svojem prvem pismu, da nas je Jezus ljubil tako, da je dal svoje življenje za nas in tako smo tudi mi dolžni dati življenje za brate.

Da bi mi dali življenje za druge, tukaj in danes? Kako to misli?

To pomeni, da moramo umirati stvarjem, ki niso dobre, a so tako zelo naše. Seveda to boli.

Na primer: želeli bi se prepirati, ker nas je nekaj hudo razjezilo. Kako lepo bi bilo glasno povedati nekaj krepkih. Če želimo ravnati kot Jezus, bomo mirno, vljudno in brez kričanja povedali, kar želimo. Umreti moramo svoji jezi in ravnati tako kot Jezus.

Želeli bi sodelovati v opravljanju, ker je tako zanimivo razpredati o napakah drugih. Izberemo Jezusovo pot in ne sodelujemo pri tem. Umremo svoji želji po opravljanju in kritiziranju ter pokrijemo odsotnemu hrbet.

Nekdo nam je naredil nekaj slabega in že načrtujemo, kako bi mu vrnil, ga prizadeli, osramotili. Umreti moramo želji po maščevanju in odpustiti.

Odpuščati sproti in velikokrat, saj odpuščanje najbolj in najprej koristi tistemu, ki odpušča.

Vsak dan molimo v očenašu: »kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom« in s tem Boga prosimo, naj nam odpušča v taki meri, kot mi odpuščamo drugim.

Odpuščajmo, da bo tudi nam odpuščeno.

Biti krotki in potrpežljivi kakor Jezus. Biti prizanesljivi do napak drugih.

Paziti na svoj jezik. Včasih prehitro izrečemo besede, za katere nam je potem žal, a jih ne moremo vzeti nazaj in nam pokvarijo odnose. Se malo umiriti, premisliti in nato, če je potrebno, povedati – na primeren način.

Spomnila sem se anekdote, ko je neka ženska, ki je bila znana po dolgem in ostrem jeziku, prišla k spovedi k modremu duhovniku.

Tam je obtoževala in se pritoževala nad svojim možem, kako je prepirljiv in nesramen, ter da se z njim ne dá živeti. Prosila je duhovnika, če ima mogoče kakšno zdravilo za tako težke in brezupne primere, kot je njen mož.

Duhovnik je šel po stekleničko in ženski svetoval, kako naj zdravilo uporablja. Rekel je: »Ko boste videli, da je mož zelo siten in se bliža prepri, srknite to zdravilo in ga zadržite v ustih, dokler bo mož sitnaril. Potem mi pridite povedat, če je delovalo.«

Čez en mesec je prišla žena nazaj. Povedala je, da je zdravilo zelo učinkovito, celo čudežno, saj se je mož popolnoma spremenil, tako da ga ni prepoznati. Prosila je za novo stekleničko, ker je zdravila že zmanjkalo. Duhovnik ji je rekel: »Kar sami si jo napolnite, saj je voda iz vaše pipe enako dobra kot iz moje in jo uporabljajte na enak način kot doslej.«

Anekdota vsebuje veliko resnice, saj je bolje, če se malo ustavimo in ne napademo takoj na-

zaj samo zato, ker je užaljen naš ego in zahteva takojšnje zadoščenje.

Vedno imejmo v mislih, da je vsak človek enkrat in da je velika skrivnost, ter da je vsak v svojem bistvu dober in da ravna z dobrimi nameni.

Poskusimo tega človeka razumeti.

Br. Ignacio Larrañaga (ustanovitelj Delavnic molitve in življenja) pravi, da če bi znali razumeti, nam ne bi bilo treba odpustiti.

Mogoče je bil ta človek takrat živčen, neprespan, mogoče se ni dobro počutil, ima doma težave, mogoče ni rekel v tem kontekstu ali s temi besedami, kot so vam povedali, mogoče se je čutil napadenega in se je na ta način branil, ... Ne vemo.

Ko ga obtožujemo in mu pripisujemo zle namene, ki jih ni imel, smo mogoče celo mi tisti, ki smo krivični do njega.

Ljubiti, kakor je ljubil Jezus, neutrudno in na veliko načinov, ljubiti do konca.

Biti prijazen, ljubezniv

»Za prijaznost ni pravil. So kretnje, s katerimi nedvoumno izkazujemo prijaznost: nasmeh, kratek obisk, iskreno vprašanje 'kako si spal', 'kako se počutiš'. Potrebna je majhna usluga, živeti s srcem na dlani. Drugega je tako lahko razveseliti. Dovolj je beseda, gib, nasmeh, pogled. Kako lep poklic je, da druge osrečiš, čeprav samo za trenutek. Ponuditi čašo veselja bližnjemu – tako lahka in vzvišena dolžnost.« (br. Ignacio Larrañaga v knjigi Povzpni se z menoj)

Res, kako lep je krščanski poklic: prinašati veselje, tolažbo in upanje vsem, ki jih srečamo.

Kako lahko je to narediti.

Naj nas v našem prizadevanju za boljši svet in za ljubezen, po kateri bodo vsi spoznali, da smo Jezusovi učenci, spremlja naslednja molitev:

V LUČI TVOJE PODOBE

Gospod Jezus Kristus,
naj tvoja navzočnost
popolnoma prepoji moje bitje
in tvoja podoba naj se vžge
v mojo notranjost,
da bom mogel hoditi
v luči tvoje podobe,
misliti, kakor si mislil ti,
čutiti, kakor si čutil ti,
delovati, kakor si deloval ti,
govoriti, kakor si govoril ti,
sanjati, kakor si sanjal ti
in ljubiti, kakor si ljubil ti.

Da se, podobno kot ti,
ne bom ukvarjal sam s seboj,
da se bom mogel ukvarjati z drugimi,
da bom brezčuten zase
in bom čuteč za druge;
da bom žrtvoval sebe
in bom hkrati za druge
opogumljenje in upanje.

Naj bom kakor ti
čuteč in usmiljen,
potrpežljiv, blag in ponižen,
iskren in resnicoljuben.
Tvoji ljubljenci, ubogi,
naj bodo moji ljubljenci,
tvoji cilji moji cilji.
Kdor bo videl mene, naj vidi tebe.
Naj skozme preseva tvoja bit,
tvoja ljubezen. Amen.

Molitev iz knjižice Srečanje br. Ignacia Larrañaga

Janja Miletić

Dočakali smo

Po letih prizadevanj je danes papež (oz. Kongregacija za ustanove posvečenega življenja) podelil reskript, s katerim določa izjemo od Zakonika cerkvenega prava, po kateri bo odslej lahko brat laik izvoljen tudi v službo provincialnega ministra in celo generalnega ministra.

Vojna v Ukrajini

Bratje v Ukrajini, na Poljskem in v Rusiji se vsak na drugačen način srečujejo z vojno in njenimi posledicami. V Ukrajini imamo 36 bratov v sedmih skupnostih. Ukrajinska kustodija pripada Krakovski provinci, pol njenih bratov je Ukrajincev, pol pa Poljakov. Ko je konec marca naš vrhovni predstojnik o tem pisal prvo pismo, do takrat, razen v Kijevu, naši bratje še niso bili na območju spopadov. Kot že omenjeno v prejšnji številki FP-ja, je veliko ljudi našlo zavetje v verskih stavbah, samostanih, župniščih, cerkvah, zlasti ob bombardiranjih, tudi pri naših bratih. Tako kot se širi ruska agresija, se povečuje tudi trpljenje in tudi trud naših bratov, da na vse možne načine lajšajo stisko domačinov, beguncev ... Bratje bratom v tujino redno sporočajo o dogajanju pri njih.

Vojna noč ... Še enkrat, samo Bog, samo Bog nas lahko izvleče iz te vojne, da iz te ne-

pravičnosti izvleče dobro za mene in Ukrajino. Jezus je prevzel našo, to napačnost, nepravilnost vojne. Brez Boga nas bodo z vojno ubili, uničil nas bodo. Naša življenja in življenja Ukrajine so v Jezusu. Pridi, Sveti Duh!"

Bratje poročajo o mrtvih otrokih, pa tudi o pripravah na praznovanje praznikov, o pomoči bratov in prostovoljcev iz tujine. O skrbih ljudi, ki so prej imeli dobre službe, sedaj pa jih je vojna pahnila v brezposelnost. O nenehnih alarmih. O poškodovanih cerkvah. Kljub vsemu skušajo praznovati osebne praznike bratov, preprosto biti bratje in oznanjevati evangelij v krutem svetu vojne. V Rusiji imamo dve skupnosti, bratje so sicer na varnem, občutijo podražitve, meja je zaprta. Z brati v Rusiji se vzdržujejo stiki po telefonu. Na Poljskem bratje pomagajo in sprejemajo begunce, pomagajo s prevozi med Poljsko in Ukrajino, nudijo jim raznovrstno pomoč, poskušajo pomagati bratom v Ukrajini.

Veliko bratstev po svetu je že poslalo finančno pomoč ukrajinskim bratom. Marca je brat Roberto, naš vrhovni predstojnik, opozoril tudi na stiske bratov tako v Belorusiji, kot tudi Libanonu.

Samostan Sighetu (Romunija), oaza dobrodošlice

Tudi naši romunski bratje iz samostana Sighetu Marmetei, 2 km od meje, nudijo pomoč in zavetje beguncem iz vojnega območja. Široko so odprli vrata samostana in v samo štirih dneh so nudili gostoljubje 150

ljudem. Začelo se je z nigerijskimi študenti, ki jih niso hoteli nikjer sprejeti, nadaljevalo s družino ..., pa z Etiopci, Egipčani. Eni so jih prosili le za tople prostor, hrano, možnost umivanja. Ko je zmanjkalo postelj, so jim ponudili kavče. Begunci so veseli sprejetosti, ker jih velikokrat drugje zavrnejo. Domačini pa brate veselo zalagajo z vsem potrebnim za begunce. »Zlo nima zadnje besede, minilo bo zlo in vse to!« Pomembno je to, kar nosimo v srcih, da se borimo in delamo, da ohranimo upanje.

Panameriško srečanje bratov

Po daljšem času priprav, prelaganj zaradi korone, spletnih srečanj, se je v kapucinskem semenišču sv. Antona v mestu Serra de Sao Pedro, Brazilija, končno tudi v običajni obliki, v razpoloženju čustev in hvaležnosti, 1. maja pričelo prvo panameriško srečanje bratov kapucinov. Tam so bili tako vrhovni predstojnik, br. Roberto, večina vrhovnega vodstva, ter 80 udeležencev, višjih predstojnikov, drugih delegatov in ostalih bratov. Namen srečanja je bil poživitev bratske karizme na teh celinah. Bilo je osem dni živahnega bratstva in molitve, razmišljanj in odločitev, ki bodo zagotovo močno vplivale na ameriški celine in na ves red. Korona je bila čas za zorenja in poglobitev sprejetih tem. To, da smo bratje, presega jezikovne, kulturne in druge ovire.

Ustanovitev nove kapucinske konference

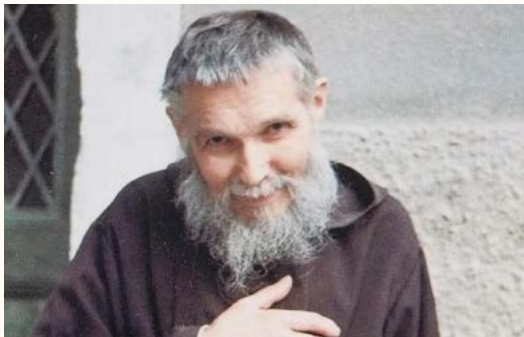
3. maja 2022 je bila v okviru liturgičnega praznovanja med panameriškim srečanjem, ustanovljena Kapucinska konferenca Latinske Amerike (CCH). Prav omenjeno srečanje je spodbudilo k temu koraku, da so združili več dosedanjih konferenc v eno, da bi združili moči v poživitvi in iskanju novih poti v animiranju in zakoreninjenju našim kapucinskim vrednotam v tem delu Amerik.

Naša brata na poti k oltarju

Razprava o kandidatu za blaženega, hrvaškega brata Anteja Tomičića, se bo odvila 13. decembra na Kongregaciji za zadeve svetnikov. To je hrvaškemu provincialu spo-

ročil generalni postulator Reda, ki je glede te zadeve zelo optimističen.

Malo bližje pa postopek za misijonarja v Braziliji, 21. maja 2022 je papež Frančišek pooblastil Kongregacijo za vzroke svetnikov za izdajo Odloka o vrlinah in ugledu svetosti br. Giovanni Pietro da Sesto San Giovanni, kapucinski misijonar. Od neutrudnega označevanja evangelija v izredno težkih razmerah, je izčrpan umrl pri komaj 45 letih.

Franciscan International (FI)

FI si še naprej na vse načine prizadeva za zaščito človekovih pravic in zdravega okolja, zlasti tam, kjer se multinacionalke želijo polastiti naravnih bogastev, ob tem pa uničiti naravo in pregnati prebivalce. FI dela na tem, da bi morale tudi multinacionalke spoštovati človekove pravice in varovati okolje, ter biti pri tem nadzorovane. Seznam prizadetih

držav je zelo dolg, Filipini, Brazilija, Zambija, Šri Lanka, Gvatemala ... FI zelo glasno poziva k dejanjem Organizacijo Združenih narodov, tudi na nedavni seji Odbora za človekove pravice v Ženevi. Bo uslišana?

Nova naša škofa

Papež Frančišek je v zadnjem času imenoval dva naša brata za škofa. Enega še čaka posvečenje, drugi pa se iz Milana seli v Abu Dhabi. Prvi je Wolfgang Pisa, 57 let, ki bo sedel bo pastiral v Lindi v Tanzaniji, drugi pa tudi nam dobro znani Paulo Martinelli, ki je bil do sedaj pomožni škof v Milanu, sedaj pa odhaja za škofa apostolskega vikariata v Abu Dhabiju, kjer bo nadomestil našega brata Paula Hinderja. Brat Paulo bo na širnem teritoriju, ki ima sicer 43 milijonov prebivalcev, duhovno skrbel nad milijonom katoličanov, ki so večinoma ekonomski priseljenci.

**brat
francišek**
https://www.franciskani.si/?page_id=383

Brat Francišek

Gospod naj ti podari mir! Morda smo šele letos v resnici začutili, kaj pomeni Jezusov vstajenski pozdrav: »Mir vam bodi!« Vojna v Ukrajini je na glavo postavila vsa evropska prizadevanja za svet brez nasilja, brez vojne. Molitve in prošnje za mir so postale bolj oprijemljive. V nebo vpijoče je dejstvo, da poteka vojna med bratskima narodoma. In o bratstvu teče beseda tudi v tej številki revije Brat Francišek.

Razmišljanje o bratstvu v rubriki Frančiškova duhovnost je tokrat pripravila Bernarda Pavlovč Žumer OFS.

O evangelijskem bratstvu nam spregovori tudi kateheza OFS, ki se napaja v predavanju, ki ga je imel br. Amando Trujillo Cano TOR na

usposabljanju narodnih duhovnih asistentov OFS in FRAMA 11. novembra 2019 v Rimu.

Tokratno členjenje vodila nam predstavi člene 20, 21 in 22, ki govorijo poglobljeno o življenju v bratstvu.

Rubrika OFS nam prinaša zapis Andreje Štunf o srečanju svetov krajevnih bratstev na Ptuj, kjer je imel dr. Aleš Maver predavanje o dejavni navzočnosti bratov in sester OFS v družbi. Ne spreglejte tudi utrinkov z duhovnih vaj OFS v Piranu. Med znanimi člani OFS pa bomo spoznali Adele Joseph Brise, ki je »učila verovati«.

Kar nekaj utrinkov iz različnih srečanj in kaptiljev lahko najdemo v rubriki Iz naših družin, najdete pa tudi pogovor z Rozino Nussdorfer, ki je letošnje leto praznovala 100 let, potem pa jo je samo tri dni kasneje Gospodar življenja poklical k sebi. Ker nam ni uspelo narediti intervjuja s stoletnico, tokrat objavljamo intervju, ki ga je nekaj let nazaj z njo pripravil p. Danilo Holc OFM Conv in je bil najprej objavljen v reviji Med nami.

Molitev za nove duhovne poklice ni aktualna samo v tednu pred 4. velikonočno nedeljo, ampak vse leto. V rubriki Žetev najdete nekaj smernic.

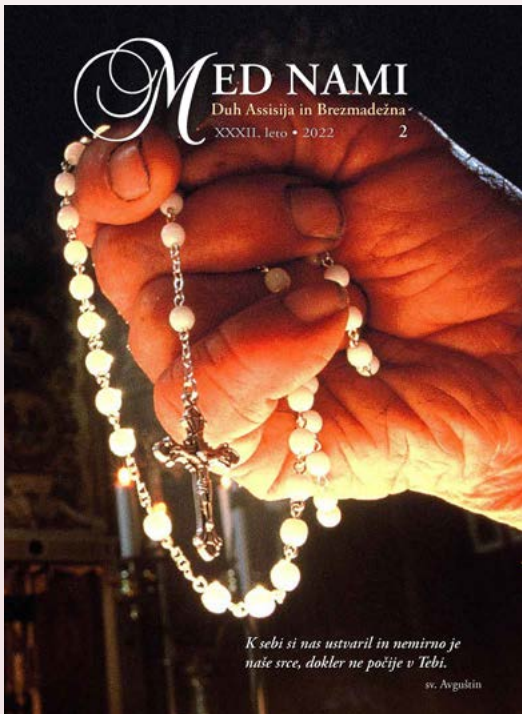

Prizadevanje za Pravičnost in mir je nagnilo k odločitvi za pomoč Ukrajini. Potopis humanitarne vožnje v Ukrajino je pripravila Nives Bratkovič.

Svetodeželska rubrika osvežuje teologijo koroških postnih prtov, ki so prava paša za oči in vabijo k spokornosti.

Da se bližamo poletju pa nas spomni rubrika Pozabljene spretnosti, ki nam predstavi zdrav poletni zajtrk.

br. Janez Papa

Sv. Jakob je zapisal: »Veliko moč ima dejavna molitev pravičnega« (Jak 5,16). Kdo je pravičen? Pravi molivci so v R(r)esnici, zato so ponižni in priznavajo svojo majhnost. Resnična molitev preiskuje srca in ne potrebuje velikih in lepih besed. Tako razmišlja o molitvi pisec uvodnika te številke, ki je posvečena molitvi. O tej temi sta spregovorila tudi zakonca Sipoš in nanizala stopnice svojih molitev. Še bolj poglobljeno je razmišljanje p. Martina Kmetca, nadškofa v turškem Izmirju.

Papež Frančišek nas Frančiškove spodbuja, naj molitev preoblikuje naše kamnito srce v človeško. V Svetopisemskih ikonah se začudimo, kaj zmore molitev: ima moč tudi nad naravnimi pojavi in zmore obuditi mrtvega edinca vdove v Sarepti (1 Kr 17,17-24).

Kako je potrebno moliti, nas poučuje klariša, sv. Katarina Bolonjska: »... Bog ljubi nadležnost in vztrajanje, rekoč: če so obljube velike, ne smejo biti prošnje in želje majhne.«

P. Ernest Benko pravi, da je spoznanje o vrednosti molitve milost, Božji dar. »Bistvo molitve ni v besedah, ki jih med molitvijo izgovarjamo. Bistveno je to, kar duša govori Bogu in kako ga posluša. Na to pa ne moremo vplivati od zunaj. To je odnos med človekom in Bogom, ki je vedno nekaj skrivnostnega.«

V drugem delu revije boste lahko prebrali, kako so na letošnjem Marijafestu, končno, po treh letih, spet lahko častili našo nebeško mater in kako lep je tisti, ki moli. O tem na svoj čudovito nežen način poje pokojna Nataša Ahčin, ki že slavi Gospoda v nebeški slavi.

Med minoriti in v OFS je bil prejšnji mesec zelo pester: oboji so praznovali kapitelj, preberite, kaj se je dogajalo v tistih dneh!

Utrinki iz Assisija dobivajo pozlato lepih spominov, ki pa nič manj ne spodbujajo in vabijo na ponovno romanje v to sveto mesto. Otroci bodo med počitnicami molili po mnogih namenih, gotovo tudi tisti, ki se bodo razveselili ob razmišljanju botre Lucije.

Ne pozabite na zadnje strani, kjer vas ponovno vabi asiški tabor v svojo blagoslovljeno senco, Olimje na duhovne vaje in zaključna molitev k občudovanju Božjega stvarstva v poletnih mesecih. Izkoristimo čas, dokler ga imamo, za dobra dela!

Doroteja Emeršič

Brat Ante Logara

»Ante sprejme vsakogar!«

»Pa ne skrbi! Ante vas bo sprejel! Ante sprejme vsakogar«, me je med napeto vojno viхро na šahovskem polju in viharjem skrbi, kje se bomo po delovnem taboru v Bosni ustavili z dijaki Škofijske gimnazije Vipava, bodril hrvaški brat Jure Šarčević. Tako smo se poletnega večera znašli pod zelenim latnikom dubrovnškega samostana. Brat Ante se je hitro razodel v vsej svoji podobi, mešanici prijaznosti, odločnosti, skromnosti, odkrite besede, pozornosti, gospodarnosti, odgovornosti, skrbi za brate in samostan, predvsem pa velike srčne dobrote, sprejetosti, iznajdljivosti, humorja in vse to začinjeno z obilo cigaretne dima. Tako kot je že nekdaј vzljubil Slovence, je tudi vipavska družba takrat vzljubila njega.

Na svet je, očetu Joži in mami Anđi privekal julija 1945, v Sovičih, župnija Ljubiški v Bosni in Hercegovini. Kasneje se je družina preselila v Čepin, blizu Osijeka, kjer je vstopil v kapucinski red in se šolal na Srednji Serafski šoli v Osijeku. Po končanem noviciatu v Vipavskem Križu, 11. avgusta 1963, je izpovedal prve zaobljube in nato nadaljeval šolanje na frančiškanski srednji šoli. Ko je slekel vojaško suknjo, je v Milanu študiral teologijo, tam imel leta 1969 večne zaobljube, kot tudi diakonsko in leta 1972 mašniško posvečenje. Ob vrnitvi je najprej deloval v Dubrovniku, nato v Varaždinu, ki mu sledila Reka, kjer je bil imenovan tudi za duhovnega asistenta pomorščakov. Leta 1989 je za pet let

postal član Odbora za duhovno oskrbo pomorščakov pri Jugoslovanski škofovski konferenci. Bil je tudi član odbora za pripravo slovesnosti razglasitve za blaženega p. Leopolda Mandića. Leta 1991 je pristal v Karlobagu, kjer je bil tako najprej župnijski vikar in nato župnik ter gvardijan. To so bila leta vojne na Hrvaškem. Brat Ante je pomagal, kjer je le mogel. Po vojni pa tudi popolnoma obnovil samostan. Piše se leto 2005, ko se je zopet vrnil v Dubrovnik, kjer je ostal, načetega zdravja, tudi po končanem služenju, kot provincial, med leti 2011 in 2014. Vrsto let je bolehal za različnimi boleznimi, a je vedno ostal bistrega duha, medtem ko so mu drugi organi eden za drugim počasi odpovedovali. Ni se menil za novotarije. Bil je skromen, uporabljal je zelo preprost mobilni telefon. Njegova zelo priljubljena točka je bila miza pod samostanskim latnikom, večinoma vedno v družbi bratov, gostov, obiskovalcev, kdor je pač prišel mimo. Tam se je res posvetil človeku, bodisi za mizo ali na drugi strani telefona. Mlajšim slovenskim bratom je rad pripovedoval spomine na starejše, tudi že pokojne slovenske brate. Tudi tu so se obrazi razvedrili ob anekdotah ali pa zamislili ob njegovih spoznanjih. Ko smo na poti na misijonsko izkušnjo v Albanijo prenočili v Dubrovniku, nam je ob kozarcu dobrega vina povedal, da se počasi poslavlja. Tako, kot vedno, nekoliko šaljivo, a brez olepševanja. Potem je vedno bolj pešal, hvaležen bratom, ki so mu stregli. Tudi umrl je po kapucinsko. Na začetku meseca je k sebi poklical samostanskega predstojnika in ga prosil naj bratstvu prenese:» Odpuščam vsem in vse prosim za odpuščanje!« Nato je

prosil, naj se pri njem zbere vse bratstvo, da bi molili skupaj z njim. Brat Miljenko ga je spovedal, mazilil in obhajal. Nato se je brat Ante, poznan kot »Ero«, zavedajoč se, da se bliža konec njegove zemeljske poti, zahvalil vsemu bratstvu, ki je zanj dolga leta velikodušno skrbelo. Vse preostale dni je želel preživeti preprosto, brat med brati. Ko so ga 11. marca

vendarle prepeljali v bolnico, je še istega večera umrl. Ljubečega brata smo čez nekaj dni mnogi bratje, dva škofa, redovni in škofijski duhovniki in številno verno ljudstvo pospremili na Božjo njivo, kjer njegovo utrujeno telo čaka na »Pridi, blagoslovljen mojega Očeta, kajti....«

br. Gregor Rehar

Obletnica rojstva za nebesa brata Cecilija

V soboto, 9 aprila 2022, je bila v cerkvi samostana 'Monforte' (Milano), slovesna sveta maša ob obletnici smrti brata Cecilija M. Cortinovis. Navzoči so bili številni pobožni verniki in prijatelji 'častitljivega' Božjega služabnika, kapucina. Z njimi vred so se obhajanja svete daritve udeležili tudi prebivalci iz Costa Serina, na čelu katere je bil tamkajšnji župnik, Don Fulvio, poleg njega pa je bilo navzočih lepo število bratov kapucinov, ki so somaševali. Sveto daritev, ki se je zaključila z molitvijo na grobu br. Cecilija, je kot glavni mašni darovalec obhajal br. Costanzo Cargnoni, ki je imel po evangeliju zelo obsežno pridigo, po kateri je povzeto sledeče besedilo:

»Danes nas vse Božja Beseda priganja, da bi premišljevali o univerzalnem navdihu v zvezi z edinostjo ter občestvenim vidikom. Bog združuje razkropljene Izraelce in zbira vse ude svojega ljudstva, kjerkoli se pač že ti nahajajo, da bi z njimi sklenil zavezo miru in bi na takšen način ljudstvo vedno bolj stremelo za Gospodovimi dobrinami. V luči te edinosti in sloge, ki izvirajo v Ljubezni, berem življenje 'častitljivega' Božjega služabnika, br. Cecilija Maria Cortinovis, katerega obletnico smrti se na današnji dan tudi spominjamo. Umrl je 10. aprila 1984, kar je natanko 38 let nazaj. Bil je ponižen brat kapucin, ne-duhovnik, rojen pa je bil 7. novembra, leta 1885, v ulici Nespello, v kraju Costa Serina. To je majhen kraj med

gorami okrog Bergama. Svoje življenje je več kot 70 let daroval v služenju ubogim, in sicer v vratarnici tega milanskega samostana, pozneje pa se je razdaljal za uboge v kapucinski menzi za brezdomce 'Opera di S. Francesco', ki je bila ustanovljena prav na njegovo pobudo. Dandanes je ta menza postala skoraj nekakšen 'čudež krščanske ljubezni', ki je zmožen združevati, osveževati in služiti na različne načine preko 2.000 ubogim dnevno.

Od tega manjšega brata kapucina mi v spominu ostajajo različni elementi. Z njim sem imel namreč milost živeti po Božji previdnosti celih deset let, v času od 1968 pa do 1976. Vse od sladkega nasmeha, od svetlih, modrih oči, od trdne in kovane volje, pa vse do trdih in težkih samozatajevalnih vaj, postov in pokor kot brata kapucina, ki pa je znal govoriti o Bogu, o življenju, o smrti, o ljubezni, o veselju. On ni niti dokončal osnovne šole. Ni študiral nič drugega kot »grablje in srp za seno«, kot je to pravil sam za sebe. Naposled pa je vendarle

znal tudi pisati, kar je bil dejansko čudež, dar ,od zgoraj'. Postal je pravi pesnik in dragulj duhovnosti, ki me je vedno znova puščal brez diha, zaradi začudenj, ki sem jih tudi zbral in zapisal, leta 2004 v knjigo. To je pet preprostih zvezkov, brez izumetničenega jezika. V njego-

vem pisanju je bilo moč zaznati mistično globino njegove duše ter njegovega duhovnega prepričanja, ki so vse navdihovale njegovo celotno notranje življenje, obenem pa tudi njegovo ogromno socialno prizadevanje in požrtvovalnost. Bo pa že držalo dejstvo, da so največji ,apostoli' prav mistiki.

Pot Ljubezni je bila cesta, ki jo je on sam prehodil z veliko vnemo, ki pa je naraščala. To življenje Ljubezni, kot je sam trdil, je bilo pot usmiljenja. Sam je vedno bolj govoril z glasom, ki je deloval vedno bolj ožarjen od vizije, ki jo je pridobil v ,evharistični kontemplaciji', ko je številne noči prebedel ob samostanskem tabernaklju in veliko časa preživel v adoraciji. Ko je bil še vratar, tam na koncu cerkve, kjer je bil njegov prostor in je deloval kot ubog ,cestninar', ki je imel stik z velikim številom revnih ljudi.

Njegov vsakdanji stik z vsakršno telesno in duhovno bedo, v služenju vsem vrstam ubogih, je bilo vedno bolj osvetljeno z lučjo, ki se je vtisnila v njegovo srce, ravno preko oznanjevanja usmiljenja ,evharističnega Jezusa'. Prebil je dolge ure v nočni tišini pred Najsvetejšim. Globoko se je pred Njim ponižal, sebe pa je imel za tistega, ki je soodgovoren za odreševanje duš. Njegova misel v zvezi s tem je bila naslednja: „Na svetu ne vidim nič drugega, kar bi bilo vredno mojega pogleda, kot samo duše, ki jih je potrebno rešiti in popeljati pod podnožja vaših oltarjev.“

V luči ,boleče ljubezni', je sodeloval pri ,moralnem zlu, ki je potisnilo v težave številne družine', in ravno zato se je sam ponudil kot ,žrtev v odkupnino, skupaj s Kristusom, v vsaki Njegovi sleherni daritvi na oltarjih celotnega sveta'.

Ta vsesplošna vizija apostolskega življenja je zaobjemala vse dni njegovega življenja, vse do konca. Imel je, lahko bi rekli, nekakšno ,sveto neučakanost' v želji po dosegu in uresnitvi univerzalne edinstosti, enotnosti v Ljubezni, kot je poglobitno sporočilo Božje besede. Zelo rad je molil za osebe, ki so se mu priporočale v molitev, »vendar pa se moj duh ne poteši«. On je namreč želel vse grešnike sveta videti rešene, kot tudi zaslužiti duhovni napredek za vse te duše. Nenehno je mislil na duše, zato si je želel, da bi zakraljevala Ljubezen v vsakem srcu. Bil je pripravljen dati življenje, tudi zgolj za napredek ene duše, na ,stopnicah' Božje Ljubezni. To je bila njegova najgloblja, neopisljiva in obenem tudi zelo ganljiva želja: „Moj Jezus, daj mi milost, da bom lahko razširil v vseh dušah Kraljestvo tvoje usmiljene Ljubezni.“

Po eni strani je živel ,radikalnost' kontemplativne samote, po drugi strani pa je v pokorščini živel v „stalnem stiku s svetom“, ravno zato, da bi lahko še bolj poglobljeno bil blizu tako duhovnemu kot telesnemu trpljenju različnih kategorij ljudi“. Sam je spoznal, da je ta navidezen ,dualizem' neizbežna logika Ljubezni. Vse to opiše takole: „Imel sem to milost, da sem služil celih 70 let ubogim v Milanu. Sedaj pa se še nahajam tukaj, kjer poslušam in molim za trpljenje revežev, s katerimi si želim ostati vso večnost“.

Brat Cecilij je vedno videl ob Božjem evharističnem Pastirju sladko prisotnost Device Marije.«

*Fra Costanzo Cargnoni
Prevod: br. Jožef Mezeg*

Armida Barelli

V soboto, 30. aprila 2022, je bila v milanski katedrali za blaženo razglašena Armida Barelli, soustanoviteljica Katoliške univerze. Ta tretjerednica je znana po svoji posvetitvi v svetu in frančiškovski duhovnosti, ki jo izo žarevajo vsa njena dela.

Armida Barelli se je rodila v premožni družini, 1. decembra 1882, v Milanu. Očetu je bilo ime Napoleon Barelli in mami Savina Candiani. V družini so bili še dva brata Gino in Fausto ter sestre Maria, Gemma in Vittoria. V družini ni prejela verske izobrazbe. Spreobrnjenje je sledilo ob srečanju s sestrami, pri katerih je nadaljevala šolanje. Tako je najprej študirala v Milanu pri uršulinkah, nato pa je odpotovala v Menzingen v Švico, kjer je od leta 1895 do 1900 študirala v internatu pri sestrah Frančiškankah od Svetega Križa. V času, ko je bil pri njih, je odkrila svoj redovniški poklic in frančiškovsko karizmo, kar se je povežalo z njeno gorečo željo, da bi poglobila svoj odnos z Bogom in se posvetila delu za njegovo kraljestvo. Izognila se je vsem ženitnim ponudbam, ki so jih dobivali in načrtovali zanj njeni starši in se odločila, da se bo posvetila drugim, predvsem pa je želela zadovoljiti potrebe revnih in sirot.

Leta 1910 je srečala patra Agostina Gemelli (frančiškan, zdravnik, po njem se imenuje bolnica v Rimu), ki jo je usmerjal k aktivnemu

apostolatu in ji predstavil polnost karizme Frančiškovega svetnega reda. Amida je izrekla zaobljube leta 1910.

Med obema svetovnim vojnama in po njej je delovala kot aktivna članica Katoliške Akcije (nazadnje je bila namestnica predsednika) in aktivirala množico žensk, da so se dejavno vključile v družbeno življenje (to je bil čas, ko so ženske v Italiji dobivale volilno pravico). Spodbujala jih je, da preučijo družbeni nauk Cerkve in delujejo v skladu z njim. Papež Benedikt XV. ji je napisal: »Vaše poslanstvo je Italija.« In tako se je Armida podala na pot po italijanskih škofijah, da bi ustanovila skupine Ženska mladina. Večkrat je prepotovala vso državo in to v času, ko za mlado žensko ni bilo enostavno potovati sama in to v pogosto nočnih urah – sama je zapisala, se je počutila kot »ciganka dobrega Boga«. Vseskozi je pomagala pri ustanavljanju izobraževalnih centrov, univerz, hkrati pa iskala pomoč za revne.

Leta 1949 je začela bolehati zaradi neozdravljive kronične bolezni in 8. januarja 1952 utrpela paralizo desne roke. 15. avgusta 1952 jo je obiskal pater Gemelli, umrla pa je le nekaj ur zatem. Pokopali so jo 17. avgusta v Marziu, njene posmrtno ostanke pa prenesli v Milano 8. marca 1953. Po svoji smrti leta 1959 je bil Gemelli pokopan poleg nje.

Fani Pečar

DOCAT

DOCAT je poljudna predstavitev družbene nauka katoliške Cerkve. Razdeljen je na 12 poglavij, ki obravnavajo vsa najpomembnejša področja družbe kot celote. Še posebej nagovarja mlade in jih usmerja, da delujejo po maksimah resnice, pravičnosti in ljubezni. Pri njegovem nastanku so poleg strokovnjakov sodelovali mladi z vsega sveta s fotografijami, vprašanji in pobudami.

Družbeni nauk imenuje to »participacija«: soudeležba. In prav zaradi tega DOCAT posebej nagovarja mlade in jih usmerja, da delujejo po načelih resnice, pravičnosti in ljubezni. V DOCAT-u predstavljeni družbeni nauk ne prihaja od tega ali onega papeža niti od tega ali onega učenjaka, prihaja, kot pravi papež Frančišek, iz srca evangelija, prihaja od Jezusa samega. Saj je Jezus Božji družbeni nauk.

Še posebej mladi naj bi se čutili z njim nagovorjeni k prebiranju izvirnih cerkvenih dokumentov in k usmerjanju svojega delovanja po maksimah resnice, pravičnosti in ljubezni. Mladim je težko raziskovati stare stvari (kot so cerkveni dokumenti), brskati po nečem že ustaljenem ... Navajeni smo novosti, vedno iščemo drugačno. Knjige iz zbirke YOUCAT odgovarjajo na potrebo mladega po nečem novem, drugačnem – po nečem, kar je del sodobnega sveta. Hkrati pa prinašajo staro,

temeljno znanje, ki ga vsak kristjan nujno potrebuje, da lahko živi aktivno. To-do v angleščini pomeni narediti, storiti – od tu tudi ime za DOCAT.

Uvod v knjigo je napisal papež Frančišek, ki pravi: »»Spustite se v gibanje. Če boste mnogi skupaj delali, potem bo na svetu bolje in ljudje bodo čutili, da po vas deluje Božji Duh. In morda boste potem vi kot bakle, ki bodo tem ljudem osvetlile pot k Bogu.« S tem kristjane vedno znova vabi, da si aktivno prizadevajo za drugačen, pravičnejši svet: »Kristjan, ki v teh časih ni revolucionar, ni kristjan.«

Delo je razgibano, sodobno oblikovano in za branje ter učenje zanimivo za vse vedoželjne in odprte za pozitivne izkušnje ter nauke krščanske Cerkve.

Batman (The Batman 2022)

Ah, ti super junaki. Preprosto težko je razumeti, da toliko ljudi jemlje filme o super junakih tako resno. Sam nisem med njimi. Priznam, Nolanova trilogija o Batmanu mi je bila zelo všeč in mislim, da štrli iznad povprečja. Nasploh so filmi o super junakih iz vrst DC COMICS (Batman, Superman, Aquaman, Wonder Woman itd.) za moj okus le nekoliko resnejši in bolj gledljivi kot pa Marvelovi Avengers (Ironman, Spiderman, Kapitan Amerika itd.). Kot je rekel slavniti režiser Martin Scorsese, da so filmi o super junakih nič

drugo kot da greš v zabaviščni park na vlakec smrti. Torej ena sama akcija.

Batman je gledano pod črto vsekakor najbolj prepoznaven super junak z največ filmi. In tokrat je dobil zelo mračnijaški pridih. Režiser je glavni lik prikazal kot dokaj zamorjenega a vseeno se zaljubi v prelepo Catwoman. Film ni varčeval z dolžino kar mu gre zameriti (sam sem ga gledal v treh etapah, da mi je končno uspelo) a navsezadnje je ta Batman odmik od vseh ostalih filmov s podobno tematiko in nikakor ne moremo reči da je slab. V nekaterih trenutkih lahko celo delamo vzporednice glavnega junaka z osebo Jezusa Kristusa, saj je prav tako zasmehovan, deležen prezira ljudi okrog sebe a vseeno je le on tisti, ki ljudi na koncu lahko reši.

Film ni namenjen mlajšim gledalcem kot so to nekateri drugi filmi o super junakih, tudi ne tistim, ki si želijo veliko akcije, saj to ni v prvem planu filma. Skozi celotno zgodbo se vleče tematika maščevanja, za katerega kristjani vemo, da ni dobro. In tudi v filmu lahko razumemo tako sporočilnost, saj vsako maščevanje rodi novo nasilje in ljudje se vrtijo v začaranem krogu, obenem pa si nakopujejo veliko trpljenja.

Matjaž Kosi

Več informacij in prijave:
<https://www.kapucini.si/nasi-programi/>

Kančevci

- 17.–19. junij: **Odmik za ženske.** Vodi: dr. Anica Koprivc Prepeluh
 17. – 19. junij: **Vikend meditativnega plesa.** Vodita: Petra Volovšek Rot in br. Stane Bešter
 24.–30. julij: **Teden za družine Aninega sklada.** Vodijo: br. Primož Kovač in animatorji
 1.–10. julij: **Kontemplativne duhovne vaje.** Vodita: br. Miha Sekolovnik in s. Marija Irena Stele
 1.–3. julij: **Uvajanje v meditativno molitev.** Vodi: dr. Marija Sraka
 3.–8. julij: **Osebo vodene duhovne vaje.** Vodi: dr. Marija Sraka
 4.–8. julij: **Tabor Montessori za otroke.** Vodijo: s. Petra Mohorko, s. Zdenka Prevolshek, br. Stane Bešter in animatorji
 11.–16. julij: **Izkušnja Boga.** Vodi: br. Štefan Kožuh
 17.–23. julij: **Letovanje družin gibanja Vera in luč**
 25.–30. julij: **Duhovno počitniški teden družin.** Vodi: Urška Kralj
 31. julij - 6. avgust: **ADAM** – duhovno počitniški tabor z tečajem angleščine. Vodijo: Fani Pečar, br. Miro Pavšek, br. Jaro Knežević, profesorji in animatorji. Program je poln. Možen je vpis na čakalno listo.
 7.–10. avgust: **Človeška toplina.** Vodi: Dragica Erpič
 10.–14. avgust: **Družine Iskreni net**
 15.–20. avgust: **Duhovno počitniški teden za slovenske družine.** Vodijo: Pavel Zablatnik, Sten Vilar, br. Miha Sekolovnik, br. Stane Bešter in sodelavci
 22.–26. avgust: **Duhovne vaje za duhovnike.** Vodi: dr. Stanko Gerjolj, lazarist
 2. – 4. september: **Tabor odraslih skavtov.** Vodi: br. Primož Kovač in voditelj
 9.–11. september: **Duhovne vaje za dedke in babice.** Vodi: dr. Marija Sraka
 16.–18. september: **Svetopisemske figure.** Vodita: br. Primož Kovač in Marjana Talian
 16. – 18. september: **Duhovne vaje s cerkvenimi očeti.** Vodita: br. Miran Špelič in Jana Podjavoršek
 23.–25. september: **Odmik za voditelje DMŽ**
 30. sept. - 2. oktober: **Svetopisemske duhovne vaje.** Vodi: škof dr. Maksimilijan Matjaž

Škofja Loka

24. september: **Romanje k sv. Piju v Škofjo Loko**

Log pod Mangartom

Od 7. do 14. avgusta 2022 v Logu pod Mangartom **Teden bratstva.** Intenzivno krščansko življenje v skupnosti z dopoldanskim duhovnim programom in popoldanskim izletom do okoliških slapov, dvakrat v tednu v višje hribe. Vmes druženje, kopanje v bazenčku, skupno kuhanje, pomivanje, molitev, pogovori, sv. maša ... Za več informacij: matej.nastran@gmail.com ali 031/364-316. <https://kapucini.si/log>

Assisi

16. – 22. julij: **Assisi – za mlade od 18. – 33. leta.** Stopanje po Frančiškovi in Klarinih stopinjah. Informacije: FB, Instagram, www.kapucini.si. Prijave: <https://forms.gle/MzUxzCBSeFq52DLA>.

7. julija ima svoj praznik sladka pregreha številka 1. takrat se namreč obhaja svetovni dan čokolade. Zgodovinsko izročilo pravi, da so jo 7. julija leta 1550 prvič prinesli v Evropo, čeprav pa številni drugi viri trdijo, da je prispela v Evropo že prej, okoli leta 1504 po zaslugi Kolumba.

Ali ste vedeli o čokoladi?

- ... da do bili prvi uživalci čokolade na svetu Azteki.
- ... da beseda čokolada izvira iz azteške besede xocolatl, kar pomeni »grenka voda« oziroma »grenka pijača«. Azteki so čokolado namreč uživali v obliki grenke pijače, od koder se je razvilo tudi ime.
- ... da je čokolada hrana bogov. Čokolada je namreč narejena iz kakavovca, ki se v latinščini imenuje Theobroma cacao. Ravno beseda »theobroma« pa v latinščini pomeni »hrana bogov.
- ... da so Azteki tako zelo cenili kakavova zrna, da so jih med vzponom njihove civilizacije uporabljali kot valuto.
- ... da je bila prva čokoladna tablica izdelana v Evropi. Izdelala jo je angleška tovarna čokolade Cadbury, leta 1842. Pred tem je bila čokolada dostopna v obliki napitkov, ki pa so bili precej dragi in praktično nedostopni širšim množicam.
- ... da je čokolada strupena za pse in druge domače živali.
- ... da največ čokolade na svetu pojedjo izumitelji mlečne čokolade – Švicarji (na leto približno 13 kilogramov).
- ... da je za 1 kg čokolade je potrebnih 500 kakavovih zrn (pri čemer kakavovec obrodí približno 2500 kakavovih zrn, da pa začne roditi pa potrebuje štiri do pet let).
- ... da bela čokolada v resnici sploh ni prava čokolada, saj ne vsebuje kakavovih zrn. Narejena je iz smetane ali drugih mlečnih izdelkov in sladkorja ter lahko vsebuje manj kot 10 odstotkov čokoladnega likerja.
- ... je triptofan tista aminokislina, ki se v majhnih količinah nahaja v čokoladi ter se v telesu pretvori v serotonin – hormon sreče, zaradi katerega se počutimo boljše, ko pojemo čokolado.
- ... je temperatura, pri kateri se začne čokolada topiti, 34°C. V naših ustih je povprečna temperatura 36°C, kar je popolnoma dovolj, da se čokolada začne topiti.

Ko najdeš založeno čokolado, je za vedno izgubljena.

Od desetih ljudi jih ima devet rado čokolado. Eden pa laže. :)

Če je čokolada odgovor, ni pomembno, kaj je vprašanje. :)

Naredimo tri šotore...

... in glej, bilo je prav dobro!

Maša v čudoviti naravi

Sedaj bomo eno veselo zapeli

Mimo tobogana pa ne moremo

Konj uboga samo pridne ljudi

Pod zemljo je prečudovito

Se vidimo kmalu ...

Dobro, da ima kletka vrata

Šla sta torej in videla, kje stanuje,
ter ostala pri njem tisti dan.

Jn 1,39